ПРОМІНЬ

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

PROMIN

Ч. 11-12 ЛИСТОПАД-ГРУДЕНЬ 1994 No. 11-12 NOVEMBER-DECEMBER 1994

ПРОМІНЬ

РІК XXXV ЛИСТОПАД-ГРУДЕНЬ Ч. 11-12

видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Виходить раз у місяць

Редактор — Олена Гринь
Редактор англомовної частини —
Маруся Тарнавецька-Зурек
Адміністратор — Тарася Юрків

PROMIN

842 Main Street, Winnipeg, Manitoba
Canada R2W 3N8
Tel.: (204) 589-0723 Fax: (204) 586-3618

Річна передплата в Канаді $17.00
Передплата до інших країн $20.00
Одне число ..... $ 2.00

Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли.

PROMIN

VOL. XXXV NOVEMBER-DECEMBER No. 11-12

Published by
UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
Monthly

Editor — Olena Hryn
English Editor —
Marusia Tarnawecka-Zurek
Administrator — Tracy Yurkiw

PROMIN

842 Main Street, Winnipeg, Manitoba
Canada R2W 3N8
Tel.: (204) 589-0723 Fax: (204) 586-3618

Subscription in Canada $17.00
Other countries $20.00
Single copy ..... $ 2.00

The editors reserve the right to edit submitted materials.

Publication Mail
Registration No. 1925
International standard Serial number
ISSN 038021-40

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

ЗМІСТ

Життя і культура
Олена Гринь — Мова державна — Мова офіційна 1
Сучасна Україна 1
Юлія Косинська — Рідна мова 2
Марія Сахрин — Суми-Глухів 3
Ігор Лесик — Із споминів О. Кошиця 5
К. Янківська — Марія Заньковецька 6
Громадська хроніка
Провінційна екзекутива на Саскачеван 9
100-літній ювілей (Наталя Козоріз) 10
Подвійний ювілей пані Марії Герасимів 11
Відділ ім. кн. Ольги, Вернон, Б.К. 11
Вшанування членок СУК — 68 літ існування, катедра св. Івана, Едмонтон ... 12
Звіт праці відділу ім. Лесі Українки в Оттаві, Онтаріо 14
Комітет Українок Канади, відділ у Торонто 15
Нашим дітям
Іван Франко — Лисичка і журавель 16
Квіти незабутнім **17-21**
Посмертні згадки: бл. п. Євгенія Васильців, бл. п. Анна Бельбас, бл. п. Софія Винничук, бл. п. Василина Клапій.
Вісті з Централі **22**

РІК РОДИНИ
Year of the Family

CONTENTS

News from the National Executive 23
International Year of the Family: Support to Parents — A Community Based Approach 24
The Work and Family National Challenge 25
Cultural Scene: St. Sophie's Choir's Dream Comes True 26
Cultural Scene: Surrey Branch Hosts Art Exhibit 29
In Memoriam: Mary Dubenski 30
Folktales: The Ten Workers 31
Health: Some Questions on Medication — Ollia Waverick 32
Promin Press Fund 33
Citation for Citizenship 33

МОВА ДЕРЖАВНА — МОВА ОФІЦІЙНА

Цього разу ми спинимося на тому, що воно таке „офіційний статус мови", а скорі-ше на тому, що означав би для України „офіційний статус російської мови". Насправді, це означає двомовність. Нам, канадцям, може здатися, що це нормально, бо ж в Канаді також дві офіційні мови.

В дійсності ж, між Канадою і Україною є велика різниця: в Канаді франкомовне населення скупчене в основному в одній провінції (яка, до речі не задоволена своїм „статусом" і хоче відділитися), в Україні ж російське населення є розпорошене поміж українським, і немає якоїсь області, де переважала б російська людність.

Друга справа, що в наслідок постійного натиску російської мови, багато українців вживають російську мову в щоденному житті, бо вони виховувалися в російській мові і культурі. Українська мова урядово була витіснена з усіх ділянок життя. Не дивлячись на це, українці радо посилають своїх дітей до українських шкіл і самі радо повертаються до своєї рідної мови.

Коли в референдумі українці ствердили своє бажання мати незалежну Україну, то це значить, що вони ствердили мати і свою українську державну мову. Турботи про другу державну мову почалися від часу вибору нового президента Леоніда Кучми, який в своїй виборчій програмі порушив це питання.

Подивимось, як може статись, або як вже сталося з другою мовою, наприклад, в Ірландії.

Стаття в Конституції ірляндської республіки каже: „Ірляндська мова як національна мова є першою офіційною мовою. Англійська мова визнається як друга мова".

Ірляндську мову вивчають у школах, в книгарнях можна знайти вірші й романи ірляндською мовою, однак ви не почуєте її на вулиці в Дубліні чи де-інде, мова парляменту — англійська. Чи не бажає дехто саме такого статусу і українській мові?

Такого статусу українській мові бажає тільки російське населення України, якому не подобається зійти зі ступеньки старшого брата і стати на рівних правах з українцями.

На щастя, українці ще не загубили своєї гідності, хочуть вернутуся до свого коріння, бути господарями своєї землі у своїй державі.

І те, що ми тут, у Канаді, зберегли свою культуру, боремось за свою мову, може послужити гідним прикладом українцям в Україні.

Всеукраїнське товариство „Просвіта" імені Тараса Шевченка, спілка письменників України, Інститути української мови, мовознавства, українознавства, журналістів провели наукову конференцію в справі збереження нашої мови, а тим самим і з піднесенням самої нації.

В мові народу — його гідність і сила. Офіційна мова — знак першості і собівартості, знак незалежности.

Ось чому введення другої мови державною є несприятливе для української держави.

СУЧАСНА УКРАЇНА

В цьому дописі ми напишемо свої міркування щодо стану сучасної України. Україна переживає тяжкі часи. Зрозуміло, що кожна людина хоче жити добре матеріяльно і духово. Багато людей приїжджає сюди і не бажає повертатися в Україну, але більшість, підкріпившись матеріяльно, все таки їде назад в Україну.

Всі духові надбання попередніх поколінь знаходяться в Україні: музика, література, мистецтво. І люди хотять користуватися всім тим, до чого ми маємо тільки зрідка доступ. Вони мають любов до краси і хотять жити гарно і добре матеріяльно. Це зрозуміло. Вони живуть в своїй незалежній державі, яку їм Богом подаровано.

Від часу 2-ї Світової війни в Україні виросло нове покоління, яке не знає своєї історії, мови і культури. Вони не знають, що багато українців поклали голови за ту українську державу, не знають своєї історії, не знають про всі ті мовні утиски, які зазнала Україна від Росії, не знають за „Голод-33".

Тільки тепер їм відкрилися двері до пізнання всього того: відкрилися архіви, заговорило старше покоління. Тільки ті старші люди (як і ми з вами) пам'ятають свою мову, культуру, не забули свого давнього минулого. Це вони разом з письменниками і іншими, що мали змогу читати архіви, створили „Рух", зрушили в багатьох національну свідомість і довели до утворення нашої держави.

За три роки державності українці багато осягнули на міжнародньому полі, але економічно Україна стоїть ще на дуже низькому рівні. Україна велика, а нас в діяспорі мало, ми можемо тільки впливати на наші державні уряди, щоб надати допомогу Україні.

І це ми робимо.

Що повинні ми, членки Союзу Українок, робити, яка наша допомога повинна бути?

Я думаю, що робити треба те, що ми робили і до цього часу. Наша праця по відділах була освідомлююча: хто ми, звідки ми, яка наша історія, культура. Ми старалися передати нашим дітям свою мову, культуру, виховати з них громадян Канади, гордих свого українського походження. Тепер цю освідомлюючу працю треба просувати в Україну. Треба тримати зв'язки з Україною: відбувати з'їзди, зустрічі, посилати літературу. І ми це робимо. Ми також будемо радо ділитись досвідом, який ми здобули в нашій країні, Канаді. Ми мусимо показати, що ми любимо Україну не тільки словом, а й ділом.

О. Г.

РІДНА МОВА

Велична, щедра і прекрасна мова,
Прозора й чиста, як гірська вода, —
Це України мова барвінкова, —
Така багата й вічно молода.

Вона, як ніжна пісня колискова,
Заходить в серце й душу з ранніх літ,
Це мова, наче пташка світанкова,
Що гордо лине в свій стрімкий політ.

О, мово, ти, як дивная сопілка,
То звеселяєш, то хвилюєш нас,
Тобі вклонялись Леся Українка
Й благословенний батько наш Тарас.

В тобі черпають силу життєдайну
Ті, хто зі злом вступає у двобій.
У мові цій я бачу незвичайну
Твою красу, народе славний мій.

Як гірко, що така пісенна мова
Для декого „не в моді" стала вже,
Вони соромляться простого слова.
Невже це може статися, невже!

Ніхто не має права забувати
Своєї мови рідної ніде,
Як ті пісні, які співала мати,
І як своє дитинство золоте.

О, рідна мово! Твої ніжні звуки —
Це радості і щастя глибина.
Так, ти свята, як ті невтомні руки,
Що хліб ростять із щедрого зерна.

Ти зіткана із сонця і блакиті,
Неначе доля, чиста, осяйна,
Хоча багато різних мов на світі,
Але в моєму серці ти одна.

Любіть, вивчайте українську мову,
Бо скільки ще незвіданого в ній.
І бережіть, як пісню вечорову,
Як зірку ясну всіх земних надій.

Юлія Косинська
„Сільскі вісті", Україна

Марія Сахрин

СУМИ — ГЛУХІВ

Літо 1992 я провела працюючи в Києві. Моя тіточна сестра, яка живе в Сумах, запросила мене до себе та ще й дала мені нагоду поїхати з нею на святкування 1000-ліття Глухова, що саме відбувалося в днях 12 — 13 вересня. Я цьому дуже зраділа, бо могла побувати в тій частині України, яку тоді ще мало відвідували.

Сама їзда була цікава. Це вже втретє я могла їхати спальним вагоном і могла зробити порівняння. Ще в липні, їдучи до Львова з Києва, мені вистарали білет через бюро, в якому я працювала, на 10 днів перед від'їздом можна не дістати місця в спальному вагоні, тим більше, що для безпеки ми хотіли сепаратку на дві лише особи. Сепаратка була досить вигідна, не треба було лізти на горішнє ліжко, у вікнах фіраночки, хоч і не найбільші, але були. Зі Львова постарались мені мої рідні люксусову кабіну і це дійсно був спальний вагон, яким і в Канаді, чи денебудь на Заході можна б їздити: все чистесеньке, білесеньке, викрохмалене, умивальки (стейнлес стіл), все справно працює, квіти у вагончику, чай на бажання, ввічлива обслуга, прямо їдеш — і відпочиваєш. Моя тіточна сестра зі Сумів не мала таких можливостей, з трудом дістала місце в поїзді в якому вдалося, як їздять звичайні люди. Цирата на сидіннях порізана. Сказав мені один співтовариш подорожі, що ріжуть ті, що хочуть знати, чи це цирата, чи шкіра, яку можна б продати. Зрульовані сінники такі, що у нас тут кращі на смітник викидають, фіранок взагалі нема, обслуга груба. Щастя, що товариші подорожі попали симпатичні, молоді і відступили нам долішні місця, а самі полізли на „банта".

Суми — просторе, 300-тисячне місто, не дуже старе, тому вулиці тут широкі, дуже просторі площі, масивні урядові будівлі. Є декілька гарних церков: є ті, що завжди були в ужитку РПЦ, є одна, яку вживають на музей і тут я мала нагоду бачити прекрасні зразки українського мистецтва, різьби, тканини, вишивки, старовинні Євангелія, Плащаниці, обрядове печиво, прекрасні комплети народного одягу сумської області; є прекрасний собор, замінений на органну концертову залю, на місці Святая Святих стоять великанські органи. В підвалах цієї церкви постійна виставка скульптора Кавалерідзе, в якого дуже характеристичний власний стиль. Його праці не мають нічого з монументальности підсовєтських груботесаних скульптур, а навпаки, вражають випрацьованістю деталів, груповістю, композицією. На виставці багато його проєктів пам'ятників Шевченкові, у кожному з них гнівний Шевченко картаючи глядить униз. Дуже гарний пам'ятник Ярославу Мудрому з макетом Собору св. Софії піднятим угору.

Картинна ґалерія в Сумах може гордитися доволі великою колекцією українського малярського мистецтва.

У місті прекрасний парк для дітвори з прецікавими скульптурами казкових постатей, зі замками, фортецями, мало що не „Валт Дісней", хоч все це доволі занедбане, фонтани не працюють, хоч їх дуже багато й дуже гарні; трави тут мабуть також не косять; може від великого свята.

Люди метушаться, бігають, шукають, питають де, що сьогодні можна дістати. В крамницях і перед ними черги, всюди чути російську мову, в крамниці на українську відповідають російською. Українську мову також чується, не виглядає, що її хтонебудь забороняє; виходить просто зручніше говорити російською. Чомусь складається враження, що це стільки носяться з цією мовою. Говори кожний, як тобі найкраще полагодити своє діло. Збайдужілість, чи несвідомість значення рідної мови на рідній землі? Дивно було декому почути, що мова є візитівкою країни, що в Україні першою повинна бути українська, а вже опісля російська, чи польська, чи інша. Ще більшу мовну несвідомість я відчула в Глухові.

Глухів — це сьогодні підупале місто з близько 100-тисячним населенням. Після археологічних знахідок тут були поселення ще в дуже далекій і сивій давнині. Тисяча років тому вперше згадують Глухів письмен-

ні джерела. З невеликого, але жвавого торговельного центру по дорозі з Києва на північ і до Москви, Глухів став завдяки історичним подіям, столицею наказних гетьманів України.

Після бою під Полтавою і спалення Батурина до Глухова перенесено всі козацькі уряди; тут перебрав гетьманські клейноди стародубський полковник Скоропадський і став першим наказним гетьманом, тут в Троїцькому Соборі виклято Мазепу, тут „казнили" і стратили полковника Чечіля й усіх приклонників Мазепи — все це на приказ Петра І, який перебував тут до 17-го листопада 1708 року. Від тої пори Глухів почав рости, будовано нові будівлі для адміністрації, для війська, будовано школи, лікарню, тут повстала Малоросійська Колеґія, яка цілковито заступила козацьке самоврядування.

Пройшло 18-те і 19-те століття, місто два рази майже цілковито згоріло. Його відбудовували, але за кожним разом з поменшеним розмахом, а зі скасуванням гетьманщини й повним закріпощенням України Глухів втратив цілковито своє значення.

А мав Глухів свої світлі сторінки. Тут була перша школа, в якій вивчали церковний хоровий спів. В цій мабуть школі навчався і Сковорода і звідсіля попав до Петербурга, до царської придворної капелі. В 1738 році з 11-ох випускників цієї школи сімох попало в Петербург. Тут народилися композитори Березовський і Бортнянський. В Глухові в 1730 році постав перший в Україні приватний театр на дворі І. Миклашевського, українського землевласника, нащадка козацького роду. Під кінець минулого століття й безпосередньо перед першою світівою війною славним добродієм і меценатом Глухова був промисловець, цукроварник Терещенко. Він своїм власним коштом побудував діточий приют, лікарню, школу для хлопців, школу для дівчат. Всі ці будинки ще стоять. Стоїть його власний дім. На місці пам'ятника, що йому поставили вдячні жителі Глухова, совєтська власть зразу таки поставила пам'ятник вітчизні, скинувши вперед з постументу подобизну Терещенка. Сьогодні думають над зміною.

Мова в місті Глухові російська. При нагоді відвідин Міської Управи, я відхилила двері до кабінету „молодіжного Клюбу". Написи на дверях всюди українські, а на стіні супроти дверей величезний протрет Леніна, що вказує молоді дороги.

А все ж таки Глухів український. Українськість Глухова підтвердили мені мешканці глухівських передмість. Ми ходили туди групою, яку провадив історик-журналіст з Сумів, Петров. Він багато дечого пояснював нам, а і сам дошукувався слідів старовини. Від городян із передмість довідались ми де стояв монастир, який належав до юрисдикції Печерської Лаври й ігумені жіночих монастирів матері Мазепи, в якому мабуть була Мотря Кочубеївна. Сьогодні на місці спаленого монастиря стоїть чиясь загорода. Одинокий слід, що залишився, це залишок вугольної стіни, що знімається вузлом посеред дороги й не дається ніяк стесати.

Старенька жінка розказувала нам, як то її чоловік давно ще показував їй де то під дорогою, постукавши чоботом, чути глухий відгомін. Там мав бути тайний перехід з міста попід оборонні мури ген далеко за місто.

Та й шкільні діти, які з нагоди святкувань уладили виставки своїх робіт вздовж головного бульвару доказали мені, що вони українські діти. Прекрасні віршики про Глухів, вишивки, ручні роботи, малюнки — все попри брак матеріялів — розкішний букет будяків, кропиви, хрону, лопухів з написом „для бюрократів", все в українській мові, і розмова з дітьми й учительками помогли мені віднайти Україну в Глухові. Навіть пам'ять про казку козаків і розповідь про те з котрої церкви їх виводили на страту — все те заспокоїло мене.

Глухівчани перейшли такий жорстокий шлях, стільки знущань, мук і терпінь зазнали і бачили, а все таки пам'ять їхня зберегла те, що найістотніше, що вони українці.

„Жіночий світ", лютий 1994, ч. 2

ОЛЕКСАНДЕР КОШИЦЬ

Олександер Кошиць був засновником Української республіканської капелі, яку він створив на доручення Центральної Ради. З метою пропагування української культури О. Кошиць з своєю капелею відвідав міста Европи, Північної та Південної Америки. Останній час проживав в Вінніпезі, де помер і був похований 50 років тому.

Друкуємо статтю Ігора Лесика з „Свободи" (січень 1993) в пам'ять видатного мистця-дириґента, щирого українця.

ІЗ СПОМИНІВ О. КОШИЦЯ

Проф. Олександер Кошиць, славний дириґент хорів і композитор, цінив високо і любив українську культуру. Він дивився на світ очима поета і як поет-патріот бачив величезні різниці між українськими, а західньоевропейськими естетичними стандартами. Його міркування на цю тему він виявив у своїх споминах із перебування в Парижі, де він давав із своєю капелею концерти колядок.

Уже на підставі декількох уривків з його споминів можна побачити поверховність західньоевропейської культури в порівнянні з глибокою, сутонаціональною українською культурою. Читачам залишаю аналогію його думок до сьогоднішніх часів. Ось що нам дириґент пише: „В останні часи пішли лунати наші колядки по всьому світі. Українська Капеля повезла їх до всіх народів Европи. Разом з українською піснею лунали вони тріюмфальні гимном перемоги нашої давньої, української культури духу над новітньою европейською, матеріяльною; над культурою егоїзму, насильства, над культурою золота, заліза і крови. І не було ні одної нації, яка б не відчула святих красот нашої колядки. На душу кожного слухача, до якого б народу він не належав, вони дихали освіжаючим подихом первісної святої краси незіпсованого духа нашого народу, святими радощами, духовних утіх вищого порядку, релігійного надхнення, але надхнення релігії нашої суто національної, української".

Париж був для проф. Кошиця чужим: „Не хватало тих почувань, які дає рідне оточення, не хватало усвідомлення того, що це робиться для свого народу, не хватало України. Відбувався 'концерт', а не 'свято'. Щоб перенестись в далекий світ давніх переживань, забути про цей огидний рух — гала-сливі авта, цей шикарний і такий чужий тобі натовп, цю електрику, перед нахабним світлом якої меркнуть святі минулого, серед слоти і вогкості я пішов в церкву Мадлени. От і я в церкві. Натовп страшний. За вівтарем з чудовою мармуровою групою взяття на небо ангелами св. Марії помістився оркестр, хор, солісти у фраках. Почалась служба. Співає хор якийсь псалом, грає оркестра, і нагло чудо! Починають солісти дует з референом „Новел, новел"! Той самий дует модного композитора, який я чув напередодні в кінематографі! Не можна собі уявити, яке почуття гіркої образи наповнило мою душу! Обурення до сліз, до шалу. Хотілось кричати на ґвалт, хотілось власними руками розкидати цей розкішний город, знятись на крилах і полинути туди, далеко в рідну Тарасівку, де над трьохбанною церквою горить різдвяна зоря, де фіолетовий вечір, покриває празниковою ризою, рідне село, а на ризі горять бриліянти: де тонкий серп місяця з зеленовато-блакитного неба заглядає в селянську хату, в якій, в оточенні селянської сім'ї, „Сів Христос вечеряти". Але дійсність-дійсність! Чи сидить той Христос в цей час у нас, у нас на Вкраїні за вечерею, а чи висить на хресті і сумними очима дивиться як ділять його ризи?"

Отими кількома словами проф. О. Кошиць змалював „внутрішність" української духовости, опертої на віковій традиції українського народу в протилежності до „зовнішньості" західніх культур, в яких провідним елементом є матеріялізм, який не доцінює значення національної традиції. На Заході дух романтизму відійшов у забуття, у нас він є далі основою художньої творчости народу.

І не диво, бо, на мою думку, емоційність, сантименталізм, — це мірила висоти і краси людського духа. Без них, людина — камінь!

МАРІЯ ЗАНЬКОВЕЦЬКА
(1860 — 1934)

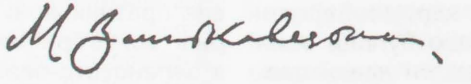

Цього року припадають 60-ті роковини від дня смерти Марії Заньковецької, яка присвятила усе своє життя рідній культурі.

Поблизу Ніжина на Чернігівщині лежить село, яке належало Константину Адасовському, нащадкові дворянського роду. Його батько, учасник війн з Наполеоном і турками, був внуком і правнуком військових старшин Ніжинського Полку.

Адасовські мали вже троє хлопчиків і три донечки, коли 22 липня 1860 народилася в них наймолодша дівчинка, яку назвали Марією, а кликали — Маня.

Виховувала її старша жінка й няня Сухондиха, доглядала від колиски, співаючи їй колискові й старовинні пісні, розповідаючи казки-леґенди. Вона стала першою вчителькою скарбів народньої творчости.

Під проводом цеї улюбленої няні дівчинка знайомилася з рідною природою, з народнім словесним багатством.

Дім Заньковецької, в котрім виростала Марія, був обсаджений тополями, а далі — узлісся, що потопало в травах і квітах, та густий зелений гай. Але дитина не була залюблена в цьому царстві, її приваблювали польові дороги, майдан з веселою дітворою. Одного разу, ніким не помічена дівчина, вибігла в поле, де розташувалися цигани. Захоплена дітворою, забавами вона подарувала чорним бідним кучерявим дітям всю свою одежу, вернулася в панчішках на ногах, бо було „соромно йти зовсім голісінькою". Дівчина була з відважних: бо тоді по всій Україні лякали малих дітей циганами.

Захоплювалась піснею села до невичерпної бадьорости, життєрідного гумору й не-

стримного всесильного сміху. Це все відбилось в душі майбутньої артистки. Спів часто лунав в дворі Адасовських, бо батько був співучий і музиколюб. Він мав чудової краси баритон і грав на багатострунній гітарі. Адасовський особливо любив церковний хоровий спів. Маня поруч з батьком захоплюється співом... Її чудове меццо-сопрано з'явилося, коли їй було близько 15 років. Тоді Маня Адасовська була вже вихованкою дівочого пансіону в Чернігові. В той час Чернігів був одним із культурних центрів України. У тому місті жив гурт українських патріотів, культурних діячів. Тарас Шевченко прислав був велику суму грошей для освітньої акції та 50 примірників свого „Кобзаря" до Чернігова. Також відкрито було школу для дорослих, жіночі недільні школи, чернігівський український драматичний гурток на чолі з Глібовим, якого твори були дуже популярні в той час.

Діяльним учасником цього руху був поет і актор-аматор Микола Вербицький, він зразу звернув увагу на обдаровану учениці Марію Адасовську. Під його керівництвом відбувся перший виступ Марії на шкільній сцені в ролі сирітки, що заблудилась в лісі та в журбі співала сумну пісеньку. Вже з молодих літ вона вигадувала інсценізації з довкільного життя: то старою поміщицею, що приходила до батька (мирового судді) в справі позову; то — черницею, що ворушила совість, то — обідраною сиротою, що випрошувала милостиню...

Коли в Чернігові мандрівні трупи ставили спектаклі, Маруся бачила „Наталку Полтавку". Відтоді почала мріяти про сцену.

Коли Адасовська закінчила чернігівський інститут і повернулася на Заньковецький хутір, привезла з собою Шевченківського Кобзаря, яким захоплюється. Тоді поширено жорстокий наступ на все українське: мову, поезію, театр, школу. Маруся, повернувшись у свій двір, захоплюється господарством. Відвідує сільського кравця Петра, який був славний на всю округу у шитті жіночих одягів, він навчив її любити й носити народній костюм.

Панянка з двора знайомиться близько з життям селян. Вона з ними співала й танцювала, плакала і сміялась, відвідувала під час заручин, весілля, хрестин, похоронів... Вона їх спостерігала в усій силі, ніжності й чистоті серця. І це була найкраща школа, про яку могла мріяти майбутня артистка. Запримітив її здібності предсідник дворянства Ракович, радив віддати Маню до театральної школи, але батько Адасовський не дуже погоджувався. Крім російських п'єс Маня грала і в українських, а найбільше успіхів принесла їй „Наталка Полтавка".

Вона знала пісню „Віють вітри, віють буйні аж дерева гнуться", котра виходила в неї чудово. Марія Адасовська була хороша на вроду. Вона мала карі очі, пушисте темне волосся, і ніжну шкіру, що робило її привабливішою від першої-ліпшої красуні. Для молоденької Адасовської найшовся захоплений її театральною грою в Ніжині артист С. Хлистов.

Повіривши його обіцянкам Марія погодилася одружитись з ним. У травні 1877 р. відбулося вінчання в Ніжині, а весілля — в Заньковецьких з цілою програмою народнього обряду, з піснями і танцями.

Але за кілька місяців її муж відмовився від обіцянок, хотів, щоб його жінка була доброю дружиною, а не думала про консерваторію й театр. В глухій фортеці Бендери в Басарабії, між чужими людьми, починалося нове безрадісне життя.

В тім місті було багато старшин, які збиралися на спільних вечірках. В один такий вечір, сидячи при роялі, Марія півголосом співала:

Коло млина, коло броду
Два голуби, пили воду ...

Раптом понісся чудовий, теплої краси баритон, що приєднався до її співу:

Вони пили, воркотіли
Та й знялися, полетіли.

Марія, глянувши, побачила високого, незвичайної вроди старшину з херсонщини. Ця небуденна зустріч і цей співочий дует вирішили долю замкнутої в глухій закутині молодої дружини полковника. Відтоді „Херсонець і Чернігівка" чарували своїм співом бендерську публіку.

1881 рік можна вважати за початок нової ери для українського театру. М. Кропивницький, М. Тобілевич постарались у міністерстві на дозвіл ставити українські вистави. Організація й розвиток молодої української трупи під керівництвом Марка Кро-

пивницького заповідалася серйозно. На весну 1882 р. прийшло для Марії Адасовської-Хлистов запрошення на українську сцену золотоверхого Києва. Це означало, що українська трупа вже існує. Перший виступ Марії доручили в п'єсі „Наталка Полтавка", ролю Наталки. Марія згадала рідне село Заньки і назвала себе — Заньковецькою. Дебют Марії Заньковецької відбувся в Єлисаветі 27 жовтня 1882 р. при повній залі глядачів.

Другий виступ Заньковецької в театрі Кропивницький дав їй ролю Ярини в „Невольнику" цей твір був перероблений на сценічну п'єсу. Для Заньковецької постать Ярини була дорога тим, що її створив Шевченко. Цей героїзм дівчини, її кохання до Степана, щире ним піклування, провадження Степана на Січ відобразила Заньковецька правдиво.

Коли повернувся Степан з неволі сліпим, вона була самим втіленням того нечуваного „дива", про яке писав Шевченко:

Бо не було того дива,
Може з поконвіку,
Щоб щаслива була жінка
З сліпим чоловіком.

Кропивницький зворушений до сліз її грою зняв свій перстень і, надіваючи його Заньковецькій, промовив: заручаю тебе Марусю зі сценою, тепер є для кого писати драми.

Пізніше грала Заньковецька у п'єсах „Назар Стодоля", „Дай серцю волю — заведе в неволю", „Ой не ходи Грицю", „Чорноморці" і багато інших. Найбільше любила ролю Галі в Шевченковому „Назар Стодоля". Осяяний образ цеї Сотниківни, української дівчини XVIII ст., згодом належав до її найкращих споминів: Театр здригався від оплесків... Навіть фанатичний україножер А. Суворін, промовчавши ім'я автора п'єси не міг дати іншої, ніж суперлятивної своєї оцінки. В п'єсі „Ой не ходи Грицю" Маруся Заньковецька показала трагедію цього кохання, яке не знало пощади до кінця. В одній з провінційних рецензій писалося, що виступ в ролі Марусі у фінальній сцені отруєння свого коханого справило таке сильне враження, що публіка була буквально приголомшена надзвичайною грою артистки, і театр сповнився істеричними криками і риданням, публіка не витримала великого душевного зворушення. Чимало чоловіків залилось слізьми.

На залі пролунав такий грім оплесків, якого публіка не пам'ятає. Про цю прем'єру писали Київські газети. Маруся Заньковецька-Адасовська зрозуміла вже від маленької, що Україна є велика хата для всього народу, в якій треба працювати в згоді і в праці для свого народу.

Слава Заньковецької росла з кожним виступом. У пресі появлялися довгі характеристики її мистецтва, як приміром „Одеський вісник" писав: Пані Заньковецька є першорядною акторкою без жодних хиб. Чудовий талант її надзвичайно різноманітний: Ми повинні навчати дітей своїх і внуків шанувати ім'я цієї геніяльної артистки. Двадцять років пізніше це порівнняння Заньковецької до Шевченка вийшло з-під пера Симона Петлюри: Заньковецьку обібрала сама доля української нації для високої місії: стати самій за сценічне поетизування страждань українського народу. Проте, з інших боків вживано всіх способів, щоб цей український театр знищити.

Тримісячне перебування українського театру в Петербурзі яскраво виявило громадсько-політичне значення української трупи. Її намовляли перейти на російську сцену. Все обіцяли. Заньковецька заявила що вона не ступить на імператорську сцену, бо ніколи не покине свого товариства.

В листопаді театр розпрощався на довгі роки. Слава Марії Заньковецкої довго лунала по всій Україні.

Відкинувши пропозиції особистої кар'єри, велика артистка доказала перед світом рівноправність української мови, якою можна досягнути вершин мистецтва.

Марія Адасовська-Заньковецька не пішла за ворожими підшептами, не осягнула артистки світової слави. Слід зазначити, що український театр був на той час єдиною катедрою історії України. Ні Катерина, ні ретязі, якими вона повила волю України, не задавили 50-міьйонового народу.

Україна оживала і ожила.

К. Янківська

ПРОВІНЦІЙНА ЕКЗЕКУТИВА НА САСКАЧЕВАН 1992-1994

Зліва направо. Сидять: Маруся Кіщук, Зеновія Юзик, Анна Гуминюк, Віра Мачула. Стоять: Марія Сенишин, Оля Кій, Анна Клапущак, Іванна Симчич, Віра Ноконна, Вікторія Керемок, Савеля Бойчук.
Референтури і посади: Зеновія Юзик — голова/архіви, Савеля Бойчук — перша заступниця голови/архіви, Оля Кій — друга заступниця голови/стипендії, Анна Клапущак — рекордова секретарка/музей, Анна Гуменюк — касирка/архіви, Віра Мачула — кореспонденційна секретарка, Віра Ноконна — освіта/культура/горожанство/многокультурність, Марія Сенишин — садочки/Українські школи, Вікторія Керемок — здоров'я і добробут/консументи/домашне господарство, Маруся Кіщук — редакція/Промінь, Євгенія Симчич — мистецтво.

Провінційний заряд є дуже вдячний всім, що так щиро працювали через два роки. Вдячний всім тим, що підтримували фінансово і морально. Бажаємо щоб і на дальше щиро працювали, бо „де праця, там є успіх".

Віра Мачула —
кореспондентка

100-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ

Зліва направо: Walter Mysak; Dobr. Karen Wasylenko, Rev. P. Wasylenko; Jennee Ortymsky; Natalie Kozoriz and son George Kozoriz.

Наталя Козоріз народилася 20 вересня 1894 року у родині Василя і Маранди Стінки у селі Добронівці, повіт Чернівці. Прибули до Канади у 1903 р., на церковне свято, разом дві сестри і чотири брати.

Поселилися в околиці "Drabot" на полудне від Buchonan, Sask.

Мати померла тої осени, лишаються діти, щоби дім доглянути і їх батька.

Були такі часи у літі, що батько сказав щоби Наталя несла на плечах леміші (plan shares) 14 миль до Theodore, Sask. або 30 миль до Yorkton, Sask., там харчів потрібних купити і додому принести.

5 листопада 1912 р., Наталя одружилася з Василем Козорізом, сином Костя і Марії Сісюк Козоріз, котрі прибули до Канади 1897 року з Буковини і поселилися на південь від Канори, Саск.

Батько Наталі Василь Стінка був тесляр на Україні і тут був дуже потрібний майстер у Канаді, будував доми; помагав сусідам будуватись.

На Україні батько служив як „дяк" у церкві, а тут не було українських священиків, то яких 30 дітей охристив і похорони відслужив.

Наталя, як мала своє весіля, то тоді її брат Никола Стінка теж женився, то мали спільне весілля, дарованими подарунками ділилися. Їжа на столі у одній посудині, і так гості брали з однієї посуди і споживали їжу що було.

Наталя була убрана у вишивану сорочку, коралі, пояс, баюрку, ґардан.

Гарний рушник вона пізніше передала до Союзу Українок Канади, щоби передати до музею у Саскатун.

У 1921 р. родина перебралася до околиці Donwell, Sask. на полудень від Канори.

Виховали два сини Юрка і Івана, котрі 4 роки були при війську за морем, також 7 дочок, вже 3 упокоїлися.

У 1945 р. Наталя стала членкою Союзу Українок Канади у Donwell, а у Канорі вписалася у 1957 р.

Пригадує давні часи, піонерські часи, раді що в Канаді веселіше і вільніше.

Складаю пані Наталі подяку за її працю розбудови Канади, приналежности до Союзу Українок Канади та до нашої Української Православної Церкви.

Радіє вона своїми дітьми, 12 внуками і 10 правнуками.

Rev. P. Wasylenko of Canora Parish presenting „Грамота" from Metropolitan Vaseley of the Ukrainian Orthodox Church of Canada.

Поклін вам, пані Наталю, і многая літа!

В неділю 21-го серпня о годині 2-й пополудні відбувся ювілейний чайок у Rainbow Hall з приводу 100 ліття пані Наталі Козоріз разом з родиною і з парохом о. П. Василенком. Члени громади бажали пані Наталі Кріпкого здоров'я і многая літа.

Привіти були від громади Канори — Володимир Мисак, від Союзу Українок Канади, відділ ім. Марії Маркавич — голова Ґеня Ортиньска (вона вручила букет троянд), від мера міста Канори Лаврентія Ганєвича, від родини — Олена Козоріз, від Radio Station CJYX — Дарія Ортинська, від Союзу Українок Текля Ременда, яка прочитала життєпис.

Від Митрополита Василія грамота нагороди — 100 років з дня народження достойної парафіянки Пресвятої Тройці, в Канорі, Саск., — вручив парох громади о. Петро Василенко.

Анна Стусек проводила Ювілейною програмою.

Текля Ременда

ПОДВІЙНИЙ ЮВІЛЕЙ ПАНІ МАРІЇ ГЕРАСИМІВ

З нагоди 80 літ з дня мого народження, (лютий 1994 р.) і з нагоди нашого 59-го ювілею подружнього життя (5 листопада 1994 р.) посилаю 100.00 дол. на журнал „Промінь".

Марія Герасимів
Едмонтон, Альберта

Щире спасибі Вам, пані Маріє, за Ваш щедрий дар. Дай Боже Вам доброго здоров'я на довгі роки! Редакція

———————

ВІДДІЛ ім. „КНЯГИНІ ОЛЬГИ" У ВЕРНОН, Б.К.

Річні збори відділу Союзу Українок Канади при Церкві у Вернон, Б.К. відбулися 9-го грудня, 1993 року.

Наш відділ начислює 24 членкині. Мимо того, що усі вже в поважнім віці, працюють по їхній змозі.

Отож збори почалися молитвою, а тоді вшанували пам'ять покійних членок відділу однохвилиною мовчанкою.

Зборами провадила голова відділу п-ні Доротея Панчук, а секретарювала п-ні Розалія Григірчук.

Після перечитання протоколу з минулорічних Річних Зборів, усі прослухали звіти цьогорічної Управи.

Відбули 9 місячних зборів. На таких зборах читаються обіжники від Централі та Провінційної Управи СУК. Після зборів справляємо день народження членок що третього місяця. На цю оказію п-ні Марія Сокол пече смачний торт.

Кожного року членки відділу пишуть писанки, печуть паски та бабки, ліплять вареники, роблять голубці на продаж у час весняних і осінних чаїв.

Добродійний комітет відвідує хворих членок у лікарні та по домах. Їм висилаємо квіти та картки з побажанням у виздоровленні. Підчас Великодних свят, приготовляються кошики зі свяченою поживою і розвозиться для недужих у лікарні і по домах.

Також наші членкині помагали з Храмовим обідом та поминальними перекусками при нашій громаді.

Наші головні фінансові пожертви були такі: на нашу Церкву, госпіталь, Колеґію Св. Андрея, на поборення недуги рака, крайовий з'їзд СУС, поміч Україні, курси українознавства та на музей в Саскатун і інше.

УПРАВА ВІДДІЛУ НА 1994 РІК.

Голова — Доротея Панчук
Перша заст. голови — А. Михалко
Друга заст. голови — А. Мічалскі
Секретар — Розалія Григірчук
Касієрка — Марія Демко
Заст. кас. — І. Наконечна
Господині: Л. Кучер, Добр. П. Блажук, М. Сорока, К. Богач
„Промінь" — Н. Микитюк
Мистецтво — М. Демко, А. Зозуля
Багатокультури — Л. Кучер
Добродійний комітет: Л. Кучер, М. Сокол
Телефон. ком. — Л. Кучер і Є. Паяс
Контрольна комісія: М. Сокол, О. Артимович, С. Князь.

добр. Ю. Стеценко

РІК РОДИНИ
Year of the Family

ВШАНУВАННЯ ЧЛЕНОК СУК — 68 ЛІТ ІСНУВАННЯ

КАТЕДРА СВ. ІВАНА В ЕДМОНТОНІ

28-го серпня 1994 р. отець Семотюк відкрив програму молитвою. Щирі привіти були від голови Провінційної екзекутиви Карли Козак, від відділу Св. Івана — голови Надії Гиманик і від церковної громади — добр. Юрківської. Прибуло побажане число членок і гостей на цей вечір.

Василина (Ліна) Ґулуцан очолювала Комітет вшанування, а їй допомагали Віра Понич, Наталка Дептух і Зоня Лазарович.

Вшанування за 50 літ у відділі:

Наталю Базюк представила Наталка Кіт
Луізу Феніяк — Наталка Дептух.

Переходову членку Марію Фенюк представила Анна Звоздецька. Їм вручено брошку — клиновий листок і грамоту.

Вшанування за 25 літ у відділі:

Марію Никіфорук представила Віра Понич
Ніну Вірстюк представила добр. Домка Сипига
Марію Лобай представила Василина Ґулуцан

Переходові членки:
добр. Фляк представила добр. Бойчук
Ліну Чернівчан представила Фіона Пелех
Розалію Елко представила Зоня Лазарович
Вручали грамоти і смолоскип: Карла Козак і Надія Гиманик. Кожній членці також подаровано рожу. Слідувала смачна перекуска під управою Анни Звоздецької.

На програмі була музикальна точка, грала на бандурі Вивіан Кругляк. Квіти на головний стіл подарувала Марія Лобай, а на малі столики Людмила Зуєвська.

ВШАНУВАННЯ ЧЛЕНОК ЗА 50 і 25 ЛІТ

При столі сидять ювілята (зліва направо) Розалія Елко, добр. Фляк, Марія Фенюк, Марія Никіфорук, Ніна Вірстюк, Ліна Чернівчан, Марія Лобай, Луіза Феніяк, Наталя Базюк.
2-ий ряд: Наталка Дептух, Зоня Лазарович, добр. Войчук, Карла Козак, Віра Понич, Надія Гиманик, Ліна Ґулуцан.

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ:

Віра Понич, Ліна Ґулуцан, Зоня Лазарович, Наталка Дептух
На бандурі грає Вивіан Кругляк.

Василина (Ліна) Ґулуцан — відповідальна за ювілейний комітет

ЗВІТ ПРАЦІ ВІДДІЛУ ІМ. Л. УКРАЇНКИ В ОТТАВІ, ОНТ.

Річні збори відбувалися 6 лютого 1994 р. Відділ начислює 48 членок. За минулий рік 1993/94 відбулось 7 місячних засідань, влаштовано 2 базарі, 3 обіди. Членки беруть участь в заряді громади, навчають у Рідній Школі, щороку відзначають роковини Лесі Українки, День Матері. Беруть активну участь в Льокальній Жіночій Раді.

В біжучому році вислали три пачки з одежою священикам в Україну, а також гроші дітям з церебральним параліжем, які мають частинний догляд в спеціяльній лікарні „Світлячок" у Києві, а решту часу перебувають вдома під опікою самітних матерей. Членки відділу відвідують хворих, займаються прибранням церкви і щороку дають поважну суму на утримання церкви.

У Великодній час діти завжди пишуть писанки під проводом своїх учительок, а в тому році писали разом з родичами, родинно, та мали перекуску. Зроблено було також гарну Великодню виставку.

Членки допомогли зарядові громади влаштувати привітальний бенкет для Блаженнішого Митрополита Василія з нагоди отримання Ордену Канади.

Відділ вислав делегатку на симпозіюм до Монтреалю. Членки постійно працюють для придбання фінансів, щоб ліпше можна було розгорнути свою працю, а також допомагають іншим потребуючим, особливо тепер на Україні.

Нажаль молодих членок особисто активних є дуже мало, одже обовязки падають на тих самих, які працювали вже довгі роки.

До нового заряду вибрано: Малярек Ліза — голова, Лазарович Матильда і Ольга Самець — заступниці, секретарка протокольна — Зіна Кислиця, кореспонд. — Галина Михальчук, касирка — Катерина Мосійчук.

Референтки: Культурно-освітні — Галина Михальчук і Зіна Кислиця. Українські школи і садочок — Галина Михальчук і Ліза Малярек, а також вони займаються добродійною працею. Церковний комітет: Наталя Коломницька і Надя Желем. Телефонічний комітет — Оля Новицька і Ольга Ільченко. Міжнародньої амнестії — Вудленд Маруся. Льокальна Жіноча Рада — Ґанін Г., Савченко В., Голюк Марія, Шумська Л., Желем Н. Бібіотекарка — Маларек Ліза і Новицька Оля. Рекляма — Кір Даруся. Відвідини хворих — Чарнецька Емілія. Зора Джексон.

Контрольна комісія: Зелем Надя, Мушка Ірина, Подольська Люба. Комітет товариських взаємин — Люба Подольська, Пустяк Марія, Ґанін Галина, Савченко Валя, Голюк Марія, Коломницька Наталя.

Галина Михальчук

КОМІТЕТ УКРАЇНОК КАНАДИ

ВІДДІЛ у ТОРОНТО

Про працю Комітету Українок Канади в Торонто ми пишемо не часто. Одначе, треба згадати, що цей працьовитий відділ свого часу своїми коштами поставив величний пам'ятник Лесі Українці в одному з найкращих парків міста Торонто. Цього року головою відділу є молода людина Адріяна Дикович, членка Союзу Українок Канади відділу ім. Людмили Старицької-Черняхівської в Торонто.

Поскільки я була співорганізатором цього відділу, я знаю, що Адріяна Дикович має бажання і має вміння працювати в громаді. То ж бажаю їй успіху в її новій відповідальній праці.

Нижче подаємо допис із цьогорічного вшанування поетеси Лесі Українки в цей Рік Родини. (О. Г.)

ПОКЛІН БЕЗСМЕРТНІЙ ПОЕТЕСІ

Як щороку, так і цього року торонтонський відділ Комітету Українок Канади вшанував пам'ять великої поетеси Лесі Українки молебнем і мистецькою програмою вечером 28-го липня 1994 року в Гай Парку біля пам'ятника поетесі.

Голова відділу Адріяна Дикович відкрила вечір коротким словом, привітала духовенство, голів складових організацій та всіх присутніх. Вона сказала, що Леся Українка може бути прикладом для жінок всього світу всіх часів.

Керівник програми, касирка Комітету Канади, Ірина Ващук попросила отців українських церков (православної і католицької) спільно відслужити благодарний молебень за молоду Українську Державу і її народ. Після молебня в пошану Лесі Українці поклали свіжі квіти біля стіп пам'ятника голова відділу Адріяна Дикович і заступниці голови Оля Станько та Антоніна Базилевич. Поклали квіти також пластунки 4-го куреня ім. Лесі Українки Андрійка Лаврентіїв, Таня і Анна Жаботинські та Віра Ковальська — дівчата молодшого віку.

Слово, присвячене поетесі, виголосила Дарія Темник. Тому, що цього року святкуємо Рік Родини, Дарія Темник згадала про вплив родини на виховання Лесі Українки. Батьки її були високо освічені люди. Леся виростала в атмосфері пошани й любови до українського слова, до рідної пісні, цікавилась звичаями й побутом свого народу.

Потім доповідачка зупинилась на творчому житті Лесі Українки. Леся Українка через хворобу змушена була довгий час перебувати на лікуванні в Криму і на Кавказі, а також за кордоном в Берліні, Відні, в Італії та в Єгипті. Обдарована надзвичайними здібностями і знаючи кілька мов Леся Українка збагатила українську літературу перекладами творів світової слави письменників, таких як Данте, Шекспір, Ґюґо, Гайне.

Великим вкладом Лесі Українки в українську літературу є її алегоричні драми, основані на далеких чужих культурах — вавилонській, грецькій, римській, іспанській, французькій. Ці драми, в яких вона шукала подібних ситуацій із духовістю України, стали шедеврами світовго масштабу.

В мистецькій частині виступали чоловічий квартет з України: Олег Лихач, Михайло Богач, Богдан Дерев'янко і Дмитро Білан. Вони проспівали три пісні. Л. Стельмашенко (оперна співачка з України) рецитувала вірш Лесі Українки. Тенор Олег Лихач проспівав дві пісні. Камерна група хору церкви Св. Петра і Павла із Скарборо проспівали дві молитви. Мистецька програма була виконана на високому рівні. Святочна громада була задоволена і нагородила виконавців гучними оплесками.

Після виступів Ірина Ващук висловила сердечну подяку за служення молебня всечесним отцям: Б. Сенцьо, М. Лучці, П. Ґаладзі, Б. Гладзьові, І. Жилі, Р. Тринозі з України. Подякувала також щиро диригентці і хорові церкви Св. Петра і Павла Стефанії Жовнір-Колос за складення мистецької програми. Подякувала Дарії Темник за змістовну доповідь, всім виконавцям програми і всім тим, що поклали квіти.

На закінчення зібрані проспівали національний славень.

Марія Калимон — референтка преси

Іван ФРАНКО

ЛИСИЧКА І ЖУРАВЕЛЬ

Лисичка з Журавлем у велику приязнь зайшли, навіть десь покумалися. От Лисичка і кличе Журавля до себе в гості.

— Приходи, кумцю! Приходи, любчику! Чим хата багата, тим і пригощу.

Іде Журавель на прошений обід, а Лисичка наварила кашки з молочком, розмазала тоненько тонесенько по тарілці та й поставила перед кумом.

— Живися, кумочку, не погордуй! Сама варила.

Журавель стук-стук дзьобом, — нічого не спіймав. А Лисичка тим часом лиже та й лиже кашку, аж поки сама всієї не з'їла. А коли кашки не стало, вона й мовить:

— Вибачай, кумочку, більше не маю вас чим гостити.

— Спасибі й за те, — пісним голосом промовив Журавель. — А ти б, кумонько, до мене завтра в гості прийшла!

— Добре, кумочку, прийду, чому не прийти, — мовить Лисичка.

На другий день приходить Лисичка, а Журавель навартив м'яса, бурячків, квасольки, картопельки, покраяв усе те на дрібні шматочки, зложив у високе горнятко з вузькою шийкою та й поставив на столі перед Лисичкою.

— Живися, кумонько! Не погордуй, люба моя, — припрошує Журавель.

Нюхає Лисичка — добра страва! Встромляє голову до горнятка, не йде голова! Пробує лапою, годі витягнути.

Крутиться Лисичка, заскакує відси й відти довкола горнятка, — нічого не порадить. А Журавель не дармує, Дзьоб-дзьоб у горнятко, та й їсть собі шматочок за шматочком, поки всього не виїв.

— Вибачайте, кумонько, — мовить, випорожнивши горнятко, — чим хата багата, тим рада, а більше на сей раз нічого не розстарався.

Розсердилася Лисичка, навіть не подякувала за гостину. Вона, бачите, думала, що на цілий тиждень наїсться, а тут прийшлося додому йти, облизня спіймавши. Відтоді й зареклася Лисичка з Журавлем приязнь водити.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

В незабутню пам'ять дорогих членок бл. п. **Анни Томенчук** (прожила 87 років) і бл. п. **Анни Гарасимчук** (прожила 80 років) членки відділу ім. Ольги Кобилянської дарують 30.00 дол. на пресовий фонд „Променя" як нев'янучі вінки, на їх могили.

Вічна їм пам'ять!

Родинам покійних висловлюємо щирі співчуття!

Марія Бужак
голова

Марія Дорош
реф. „Променя"

———————

В пам'ять покійної **Зоні Крип'якевич,** що упокоїлась в серпні цього року в м. Вінніпеґ, дарую на пресовий фонд „Променя" 15 дол. як нев'янучий вінок на її могилу.

Вічна їй пам'ять!

Добродійка Анастасія Міненко,
Вінніпеґ, Ман.

———————

У світлу пам'ять бл. п. **Зеновії Ситник-Креп'якевич** дорогої приятельки на протязі 60 літ, яка відійшла у вічність 17-го серця 1994 року на 90-му році життя, дарую на пресовий фонд „Променя" 25.00 дол., як нев'янучий вінок на її свіжу могилу.

Покійна була активною членкою Союзу Українок Канади, постійною читачкою „Променя".

Нехай Господь Бог оселить душу спочилої в Царстві Небеснім. Спи спокійно, дорога Зоню, я ніколи тебе не забуду.

Приятелька Марія Білоус,
Давфин, Ман.

———————

Відділ Союзу Українок ім. кн. Ольги при церкві св. Михаїла в Едмонтоні дарує 50.00 дол. на журнал „Промінь" в пам'ять своєї членки **Тіни Ольйчук,** яка упокоїлась 29-го червня 1994 року.

Вічна їй пам'ять!

Фіона Тарновець
реф. „Променя"

У пам'ять моєї дорогої приятельки, односельчанки Григорів, світлої пам'яті **Анни Ціпивник,** яка упокоїлась 11 вересня 1994 р. в Саскатуні, даруємо 40.00 дол. на журнал „Промінь", як нев'янучик вінок на її могилу.

Висловлюємо глибокі співчуття всій родині Ціпивників.

Спи дорога приятелько, ти за собою лишила добрі приміри до наслідування.

Ти за мене не забувала,
Ти усе листи писала,
Тепер буду споминати,
Нема листів, нема що читати.
Вічная Пам'ять!

Марія Григорів
дочки: Анна, Василина і Павліна
Едмонтон, Альта.

———————

В незабутню пам'ять родичів **Софії** і **Дем'яна Доскоч** дарую 25.00 дол. журнал „Промінь" як нев'янучий вінок на їхні могили.

Вічна їм пам'ять!

Ольга Самець
Оттава, Онт.

———————

В незабутню пам'ять моїх дорогих родичів **Миколи Байдали** (упокоївся 29-го грудня 1973 року) і **Анни Байдали** (упокоїлася 28-го квітня 1985 року), і в пам'ять мого брата **Нестора Байдали,** який упокоївся 28-го серпня 1989-го року, висилаю 100.00 дол. на журнал „Промінь". Вічна їм пам'ять!

Катерина Рожак
Едмонтон, Альберта

———————

В четверту річницю упокоєння протоієрея **Дем'яна Свириденка,** народженого на Полтавщині, даруємо 25.00 дол. на журнал „Промень". Молимо милосердного Бога, щоб оселив душу покійного отця Дем'яна в оселі своїй, де всі праведні спочивають.

Вічна йому пам'ять!

Засмучена добродійка
Параскевія з родиною

БЛ. П. ЄВГЕНІЯ ВАСИЛЬЦІВ
ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА

У вівторок 9-го серпня 1990 р. рознеслася сумна вістка по Едмонтоні і околицях Альберти, що упокоїлася Євгенія Васильців на 57-му році свого життя.

Євгенія Васильців народилася 15-го травня 1937 р. в околиці Ламонт, Альберта, в родині Федора і Галини Михальчук. Виростала з трьома братами в Едмонтоні, учащала до публічної школи і Динстибол Гайскул в Едмонтоні, а закінчила вищу школу у Мектевиш Колиж. Вийшла заміж за Михаїла Васильціва в 1958 році. Молоде подружжя влаштувало своє життя в Едмонтоні. Вписалися членами до Української Православної Церкви Св. Михаїла, а Євгенія стала членкою СУК ім. Кн. Ольги при Церкві. У Союзі сповняла обов'язки як касієрка, референтка СУМК і була в комітеті Недільної школи і школи танців. Покійна Євгенія розуміла і вміла передати своїм дітям все те, що є рідне для нас українців: мову, культуру і традиції. Отож, вона багато причинилася до відродження двомовної школи у Едмонтоні, ходила від хати до хати, де були українські діти і заохочувала їх до двомовної школи. Був організований батьківський комітет „У.Б.Л.А.", де Євгенія посвятила багато праці збираючи кошти. Вона поважала молодь, а молодь її, отже з охотою була дорадниця СУМК при громаді Св. Михаїла і Едмонтонського СУМКівського хору понад 15 років. Вона також працювала при КУК і в канцелярії Суспільної Опіки на Альберту. Вона мала велике задоволення, коли її приняли до праці до Alberta Council of the Ukrainian Arts, і тут вона працювала майже до своєї смерти. У 1987 році вона одержала нагороду „Alberta Heritage Language Service Award" за її видатну працю у українській громаді.

Бог дав її дітям музичний талант і доньці Винді гарний голос (співала у СУМКівському хорі і з групою дівчачат в ансамблі, синові Вейду грати на цимбалах у оркестрі і вчити студентів цієї музики у Св. Івана Інституті).

Покійна Євгенія мала велику охоту поїхати в Україну і, коли була нагода її бути провідницею студентам, то вона два рази їздила в Україну з своїми дітьми. Тут вона бачила, звідки її родичі походять, і як вернулася додому виявила більшу охоту до праці в українській громаді. В її дуже активному житті і вона знаходила час помагати своїм і іншим дітям, мужові на фармі, доглядати города і цвіти, які вона дуже любила мати коло своєї хати. Вона любила музику, танці, а найбільше поговорити з людьми, які мають те саме зацікавлення що і вона. Постійно заохочувала своїх дітей до дальшої науки, мала велике задоволення, коли син Вейн одержав стипендію "Master of Science in Engineering", а дочка Винді одержала "Bachelor of Arts in Ukrainian Folklore". Син Вейд учащає третий рік у "Business Education" у Університеті Альберти.

Настоятель прот. Петро Гнатів відслужив парастас 11-го серпня 1994 р. в Укр. Правос. Церкві св. Михаїла в Едмонтоні, а похоронна Свята Літургія відбулася 12-го серпня. У час парастасу і похорону членки відділу СУК тримали прапор і свічки, а Едмонтонський СУМКівський хор співав. У час Богослужень, церква була переповнена друзями, знайомими, СУМКівцями і студентами, що прийшли віддати останню пошану покійній Євгенії. Поминальний обід відбувся у церковній залі, обід приготовили членки відділу СУК. Після обіду від відділу СУК і усіх присутніх Анна Звоздецька склала співчуття родині покійної Євгенії і розповіла про життя покійної, про її щиру працю яку вона віддала українській громаді.

Від родини син Вейн склав подяку прот.

Гнатіву за похоронні відправи, хорові за гарний спів, СУК за смачний обід і всім присутнім. Також пригадував про мамине життя і виховання дітей. Зі сльозами в очах наймолодший син Вейд розповідав про свою маму, за її добру вдачу, великий характер, відношення до їхніх дітей і дякував мамі за науку бути добрим українським канадійцем, шанувати рідну мову, українську культуру і свою віру.

Покійна Євгенія залишила в великому смутку мужа Михаїла, дочку Винді, двох синів — Вейн і Вейді, рідну маму Галину Михальчук, три брати: Василя і його дружину Пет, Лаврентія і його дружину Джойс, Давида, велике число родини, племінників, племінниць і приятелів.

18-го вересня 1994 р. відбулася 40-денна поминальна Панахида і обід.

Нехай Господь Бог прийме душу покійної Євгенії і оселить її у царстві небеснім і сотворить їй Вічну Пам'ять!

Як нев'янучий вінок на її могилу на пресовий фонд „Промінь" дарує родина 25 дол., мама покійної 50 дол. і СУК відділ ім. кн. Ольги 50 дол.

Фіона Тарновець
реф. „Променя"

БЛ. П. АННА БЕЛЬБАС
РОСБОРН, МАНІТОБА

Анна Бельбас упокоїлась 2-го серпня 1994 р. після довгої недуги в шпиталі, в містечку Росборн, Манітоба.

Анна народилася 6-го січня 1908 р. в Україні, в селі Стриганці, Івано-Франківської обл.

До Канади приїхала в 1926 році до свого батька, який приїхав в Канаду раніше. На жаль, мама Анни не змогла виїхати разом з Анною, бо в той час захворіла і мусіла лишитися в Україні з своєю меншою донею Тацею.

Анна, приїхавши в Канаду, дуже скучала за своєю мамою, сестрою, друзями. Пізніше познайомилась з іншими іміґрантами. Батько заохотив Анну ходити до церкви, до школи, і поволі вона призвичаїлася до канадського життя.

Познайомилась Анна з однофамільцем Федором і в 1927 році одружилася з ним. Разом почали свою фармерську господарку

в околиці Ґлен Елмо. Життя було тяжке, як і інші іміґранти корчували ліс, розбудовували господарку.

Анна була дуже віруючою, разом з чоловіком належали до Української Православної Церкви і разом приймали активну участь в церковному житті. Анна вписалася до жіночого товариства ім. Ольги Басараб, була головою, секретаркою і інші праці виконувала в відділі.

Анна любила вишивати, її вишиття були на виставці в Саскатуні і вона діставала нагороди за них. Анна завжди тяжко працювала і завжди була готова допомогти іншим. Анна була дуже гостинна, до неї часто приїжджали гості і не було людини, котра б вийшла від неї не нагодованою. В неї був великий гарний город, вона дбала аби було що дати своїм дітям і іншим знайомим.

Анна пережила батька Антона (помер в 1939 р.), маму (померла в 1951-му році в Україні), мужа Федора (помер в 1969 р.), сестру Тацю (померла в 1985 р.), а також два сини померли в дитинстві.

Залишилися в смутку: син Василь з дружиною Катериною, дочка Настуня Куропас з мужем Йосифом і дочка Ганна Осташ з мужем Василем, сім внуків і 10 правнуків.

Похоронні відправи служив отець М. Позняк в церкві св. Іллі в Росборн, Манітоба.

Тіло покійної поховано на цвинтарі Ґлен Елмо.

Вічна тобі пам'ять, наша дорога мамо!

Родина

P.S. Родина подарувала 100 дол. на пресовий фонд „Променя" в пам'ять мами.

Редакція висловлює щирі співчуття родині.

БЛ. ПАМ. ВАСИЛИНА КЛАПІЙ
ЕДМОНТОН, АЛЬБЕРТА

В неділю 21 серпня 1994 р. в Роял Александра лікарні в Едмонтоні, упокоїлася, несподівано, на удар серця, пані Василина Клапій.

Ще в п'ятницю 19 серпня, на Свято Преображення, Василина була в церкві присутньою на Богослуженні, як також приступила до Св. Сповіді й Причастя.

В три дні пізніше, серце Василини перестало битися. Вона прожила 79 літ свого трудолюбивого життя.

Василина Клапій народилася 25 жовтня 1914 року в селі Черешенька, Вижницького району, Чернівецької області в Україні.

Василина вийшла заміж за Василя Клапія 1934 року й прожила з ним 40 літ. На рідній Буковині Василина разом з мужом трудилися хліборобством та домашньою господаркою. В 1944 році вони змушені були покинути свою улюблену господарку й виїхати в світ, залишаючи своє майно совєтським окупантам.

З прибуттям у Німеччину обоє працювали по різних господарях аж до закінчення війни, а потім перейшли жити до табору для переселення біженців. В 1950 році Василина з мужом прибули до Канади й посилилися в місті Едмонтоні, Альберта. Зразу включилися до праці. Василина довгі роки працювала в фірмі чищення одягів. Василь Клапій упокоївся 1974 р.

Дітей у них не було, тому дуже тяжко Василині проживати самітно, не маючи близької родини.

У вільний час Василина займалася мистецтвом вишивання. Вона була справжня мисткиня в цій ділянці. Не одна дівчина чи жінка в Едмонтоні, має блюзку чи сорочку мистецької роботи пані Клапій. Вона вишивала строї для танцювальних гуртків, для Сумківського хору. Вчила вишивання на дитячій оселі Барвінок. Чудові подушки, рушники, застильники її роботи має не одна українська родина. Багато вишиваних річей Василина подарувала до Українського Музею СУК в Саскатуні, Саск.

Василина зі своїм мужом стали членами Української Православної Церкви Св. Михаїла в Едмонтоні від початку її заснування. Як глибоко віруюча людина вона не пропустила з власної волі ані одного Богослуження в церкві, може тільки тоді, коли чулася хворою. Кожної неділі чи в свята можна було бачити Василину в передній лавці, коли вона разом з дяком співала Утреню чи Літургію.

Покійна була скромної вдачі, надзвичайно інтелігентною, добродушною людиною, за що здобула собі багато приятелів.

До Союзу Українок Канади, до відділу Княгині Ольги при громаді Св. Михаїла, Василина Клапій записалася 1965 року, також того самого року вона взяла на себе обов'язок бути сестрицею при церкві і цю працю продовжувала через дев'ять років.

Василина ніколи не відмовлялася від громадських обов'язків. Вона була кореспонденційною секретаркою, референткою журнала Промінь, була довгі роки на Базаровому й Добродійому Комітетах. Маючи великий талант до вишивання, вона кожного року вишивала подушки, сирветки чи інші речі й дарувала на продаж на осінні й весняні базарі. Василина завжди готова була помагати в авдиторії чи в церкві. По своїй змозі допомагала фінансово церкві й своїй жіночій організації. В церкві Св. Михаїла пам'яткою залишилися гарно вишиті нею рушники, які прикрашують ікони.

Покійна Василина Клапій була вірна своєму українському народові. Вона любила й шанувала все своє рідне. Любила читати українські книжки й газети. Цікавилася по-

діями в Україні й журилася долею свого народу.

Тісний зв'язок тримала Василина зі своєю родиною в Україні й допомагала їй як тільки могла.

З уваги на своє слабе здоров'я вона не могла відвідати свій рідний край, за те думками й душею завжди линула в своє рідне село на Буковину.

Не раз згадувала свої молоді літа, своїх рідних, яких залишила в Україні й яких ніколи не довелось її більше побачити.

В четвер 25 серпня, ввечері, в церкві Св. Михаїла, настоятель прот. Петро Гнатів, відслужив Божественну Панахиду, а в п'ятницю 26 серпня була відслужена Заупокійна Свята Літургія. Родина, друзі й велике число членів громади Св. Михаїла прийшли помолитися за спокій душі померщої Василини Клапій і відпровадити свою сестру у Христі на місце вічного спочинку. Тіло покійної Василини похоронено на цвинтарі Св. Михаїла в Едмонтоні.

По похороні відбувся поминальний обід, на якому промовляли: близький приятель покійних Клапіїв пан Євген Єринюк, племінник Михайло Клапій з Калґарі, Альберта, від відділу СУК молода учителька Іванка Хижан, для якої покійна Василина була як рідна мама, а від громади Св. Михаїла промовляв голова громади Іван Климчук.

Похороном займалася близька приятелька й кума пок. Василини, пані Анастасія Роль.

Громада Св. Михаїла втратила віддану, жертвенну членку, доброго серця людину, про яку пам'ять довго житиме між всіма, хто її знав.

Нехай Добрий Господь подасть покійній Василині Клапій вічний спокій між Святими й Праведними. Вічна її пам'ять!

У пам'ять покійної Василини відділ СУК ім. Кн. Ольги дарує на пресовий фонд „Промінь" — 50 дол., а пані Анастасія Роль — 100 долярів.

добр. М. Гнатів

БЛ. П. СОФІЯ ВИННИЧУК

ВЕРНОН, Б.К.

Софія (Соня) Винничук упокоїлась 5-го серпня 1994 р. в лікарні, в Вернон, Б.К.

До Канади приїхала у 1928 році з села Великі Жиребки, близько Тернополя.

Проживала в Едмонтон, належала до Союзу Українок Канади, співала в хорі при Катедрі Святого Йосифата. Одружилася з Григорієм Колісником, а вже в 1966 році поховала його. По деякому часі одружилася з Володимиром Козловським і виїхала до Армстронґ, Б.К. Тут вони купили хату, починали нове життя. На жаль, Володимир помер в 1970 р. Оставшись знову одинокою, переїхала в Вернон, де познайомилась з Михайлом (Володимиром) Винничуком і одружилася з ним в 1973-му році. Обоє співали в хорі Української Православної Церкви. Софія належала до Жіночого Товариства.

Після двох сердечних ударів Софія упокоїлась 5-го серпня 1994 р. В смутку залишила Мирона, Мирослава і Михайла Винничуків.

Замість квітів на могилу даруєм 50 дол. на „Промінь".

М. М. Винничук

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ

РІЧНІ ЗБОРИ

У місяці листопаді і в грудні відбуваються річні збори майже по всіх відділах Союзу Українок Канади. Це дуже важливий час для нашої організації. Урядниці зарядів подають звіти з проробленої праці за їх каденцію, вибирається нову управу, або одобрюється існуючу ще на одну каденцію.

Для успішного виконання праці є важним, щоб всі членки мали відповідальність за певну ділянку. Тому ми радимо, щоб відділи мали такий самий склад референток як має Центральна Управа і щоб членки вибрали референтки згідно з їхнім специфічним знанням, досвідом або талантом. Тоді кожна членка буде мати певний обов'язок, який буде їй ангажувати до праці. Бо кожна членка, яка шанує свою організацію, повинна вважати собі за честь і шану служити для неї, чи то в заряді, комітеті чи в інший спосіб.

Перед річними зборами потрібно переглянути статут Союзу та вказівки, які подаються в Робертс Рулс оф Ордер. Ми маємо ще дуже багато статутів на складі в Централі. Кожна членка повинна мати свій особистий статут. Отож ми радо вишлемо Вам відповідне число для всіх членок.

Центральна Управа сердечно вітає управи та все членство і бажає, щоб річні збори відбулися успішно і на високому рівні.

ВІДЗНАЧЕННЯ ПАТРОНКИ

В листопаді народилася визначна українська письменниця Ольга Кобилянська. Багато відділів Союзу гордо несуть її ім'я, як патронку свого відділу. Цього місяця віддаймо честь цій визначні письменниці відповідною програмою включно з читанням її творів.

СУМК

При кожному нашому відділі повинні існувати Молодші й Старші Відділи СУМК. В Централі можна замовити Посібник для Дорадчої Ради СУМК, який допоможе дорадникам вести відповідну працю з нашою молоддю. Просимо цю справу не легковажити, бо в рядах СУМК виховуються наші майбутні провідники. За порадою та інформаціями просимо звертатися до нашої референтки СУМК, добр. Олі Демчук в Саскатуні.

ВИСТАВКА „СКАРБИ УКРАЇНИ"

Просимо звернути увагу на заклик в справі цієї вистави в англомовній частині Вістей з Централі.

Орися Сушко — голова Централі

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA, National Office
851 Barton Street East, Hamilton, Ontario L8L 3B4 TEL.: (905) 312-4742 FAX.: (905) 524-5362

NEWS FROM THE NATIONAL OFFICE

TREASURES OF UKRAINE EXHIBITION

The Ukrainian Museum of Canada — Ukrainian Women's Association of Canada is organizing an exhibition "Treasures of Ukraine", which will consist of artifacts and works of art from the major museums and institutions in Ukraine. The exhibition covers the prehistoric and Kyivan Rus' periods, the Cossack State, and the religious and secular art of the 18th and 19th centuries. A major focus of the exhibition is to present the viewer with an appreciation of the ancient civilizations of Ukraine and their development through the ages. A comparable exhibition of artifacts from this area of Eastern Europe has never been exhibited before in North America.

The exhibition is scheduled to open in the fall of 1995 and will be shown in three Canadian and two American museums over a two-year period. Host museums are the Royal Ontario Museum (Toronto), the Vancouver Museum, and the Provincial Museum of Alberta (Edmonton). The Federal Government has already invested $200,000 toward this exhibition and the Ukrainian Canadian Congress has donated $125,000. The Ontario Provincial Government and City of Toronto have designated similar funds toward this project, with a qualifier that a matching amount be raised by the Ukrainian community.

Anna Troyan, Chair of "The Treasures of Ukraine" Exhibition Committee, as well as all of the committee members have already devoted five years of their efforts toward the fruition of this exhibition. We applaud them for the perseverance they have demonstrated from the onset of the project. The time has come to offer our support!

Patronage for the exhibition is designated as follows: Pacesetters — $10,000, Benefactors — $5,000, Partners — $1,000. We invite our U.W.A.C. branches to support the exhibition financially by becoming a patron in any of the above categories or to whatever extent is possible. All donations will be gratefully received and acknowledged. Please send your donations to the National Office of the Ukrainian Women's Association of Canada and we will direct them to the Treasures of Ukraine Exhibition Committee.

RECOMBINANT BOVINE SOMATOTROPIN — BST

As you may have read in last month's issue, there is a movement to prevent legalizing the use of this growth hormone (administered to cows in order that they produce more milk) in Canada. Many associations are actively lobbying the government and joining forces with other groups in an effort to prevent this legalization from occuring. We wish to extend a sincere thank-you to all the locals and provincial executives who responded so readily to the appeals of our Convenor of Ecology, Helen Raycheba. We are truly grateful to Mrs. Raycheba, who has devoted a tremendous amount of time and energy towards this issue on behalf of the Ukrainian Women's Association of Canada, and has become a leader in this battle. Your support of our efforts is greatly appreciated.

Orysia Sushko, President

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA, National Office
851 Barton Street East, Hamilton, Ontario L8L 3B4 TEL.: (905) 312-4742 FAX.: (905) 524-5362

ENGLISH SECTION

INTERNATIONAL YEAR OF THE FAMILY

SUPPORT TO PARENTS — A COMMUNITY BASED APPROACH

The Children's Bureau, Health Canada, encourages all sectors of society to work together on behalf of children. This article is one of a series that was produced to cover a broad range of issues related to children and parenting:

"Economic insecurity, increasing work pressure on dual-earner couples and the steady erosion of family time with children are difficulties facing parents today. Add to this the decline of the traditional extended family support network and many parents feel isolated and overburdened with the task of raising children.

Maureen Kellerman of the Canadian Association of Toy Libraries and Parent Resource Centres (TLRC), a national association of community-based family resource programs, says pressures on families are exacerbated by the fact that parents have little preparation for parenting, little knowledge of child development and scant information on community resources to help smooth the transition to parenthood. This lack of knowledge is unfortunate, she says, because the early years of parenthood have a profound effect on the long-term health of the family.

While seven out of ten couples with children under 19 are working outside the home, there has been little movement in the workplace to accommodate parents balancing work and family. This lack of flexibility, along with the absence of extended family support for most couples, has led parents to look to other parents for help through community-based programs.

Kellerman says there are 1200 family resource programs across Canada, offering everything from toy libraries and drop-in programs, to effective parenting workshops, clothing exchanges and care-giving courses.

While most of the programs are taking root in cities and towns, a number of mobile programs have been organized to bring information and resources to smaller, more isolated communities. Other programs are being organized in the workplace, where informal lunch-time parent-education courses are becoming more common".

The family resource movement is an example of community action in support of Canadian parents. Community action is central to the government of Canada's *"Brighter Future"* initiative for children. *"Brighter Future"* is a series of steps toward achieving a better future for all of Canada's children. Because all children matter!

Source: Canada Committee for the International Year of the Family 1994.

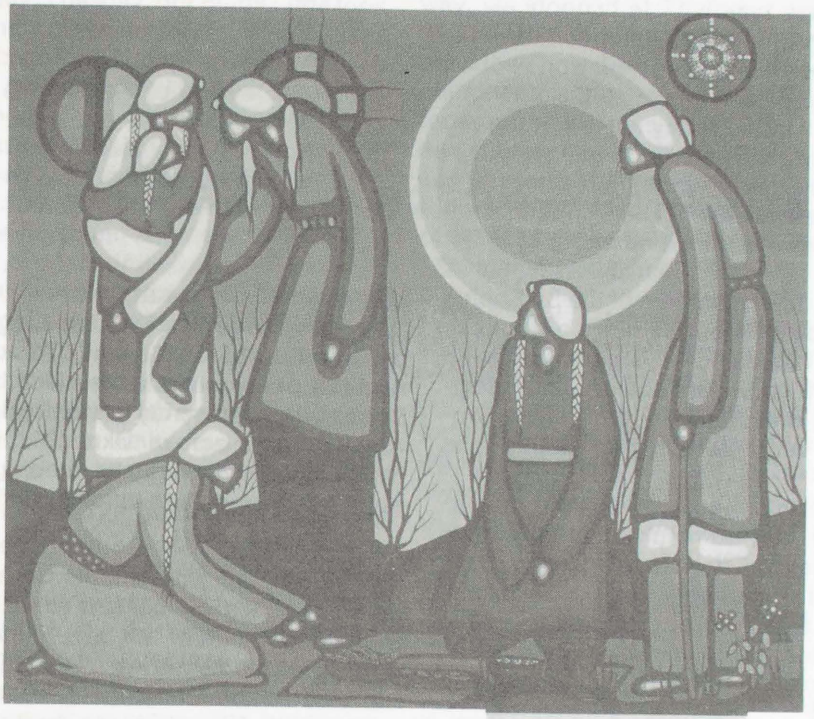

"Family Feast" by Leland Bell

Families, the Heart of the Matter

THE WORK AND FAMILY NATIONAL CHALLENGE

Today's employers and employees face significant challenges. The increased participation of women in the work force and the economic necessity for most families to have more than one earner in the work force are placing enormous pressures on workers to balance work and family obligations. Simultaneously, employers are trying to maximize productivity while lowering absenteeism in an intensely competitive environment.

The Work and Family National Challenge Program, which addresses the critical links between work and family responsibilities, is sponsored by Bell Canada, the Canada Committee for International Year of the Family 1994, CN, The Conference Board of Canada, the Government of Canada, MacMillan Bloedel Limited and the Royal Bank. As part of this Program, two conferences have already taken place in Toronto (March 22-23) and in Vancouver (May 10-11). The conferences were extremely well attended by the business and public sectors and NGOs. The national media was highly supportive and CBC's *"Prime Time"* did special coverage of the subject.

The Canada Committee for International Year of the Family 1994 and The Conference Board of Canada invite interested stakeholders to explore innovative and proven "made in Canada" solutions sensitive to changing work and family patterns, by attending the Work and Family Conference in Montreal, November 8-9, 1994.

To register or for more information, please contact *The Conference Board of Canada, 255 Smyth Road, Ottawa, ON K1H 8M7, tel.: 1-800-267-066, fax: (613) 526-4857, or contact Isabel Metcalfe at the Canada Committee for IYF 1994, tel.: (613) 230-7556.*

ST. SOPHIE'S CHOIR'S DREAM COMES TRUE

On May 13, 1994 members of the St. Sophie Cathedral Choir of Montreal left on a tour of their ancestral homeland — Ukraine. The group consisted of 28 choristers and 12 other members including the choir director, William Woloschuk, and Very Rev. Dr. Ihor Kutash, the parish priest.

The trip was planned by the choir committee, headed by Judy Samoluk, and took almost two years to realize. The actual organizer of the tour was Katya Koshedub, who used her expertise to make all the arrangements. The tour included singing engagements in churches in several major cities and smaller communities in Ukraine.

Our first step, after leaving Montreal, was in Amsterdam. After a 2½ hour wait, we boarded the plane for Borispil', Ukraine. The Borispil' airport appeared dingy and run down and the immigration and baggage handling seemed helter-skelter. At the airport, a bus and guide waited to take us to the beautiful city of Kyiv. We drove through the heart of the city with its golden-domed churches and crossed wide boulevards lined with chestnut trees *(kashtany)* in full bloom, to the hotel "Rus", located on a hill near the Dynamo Football Stadium.

That Saturday evening, after our supper in the hotel, we began to familiarize ourselves with our new environment. Many of us took walks into *"Stariy Kyiv"* to visit the old city. We noted that the people on the streets of Kyiv were well dressed and not in ragged jeans, cut-offs, or knee-length shirts, which we often see in large western cities.

The following morning, which was a Sunday, we drove to the 11th century seminarian Church of Ioana Bohoslova. Here we sang the Liturgy and Fr. Ihor Kutash presented Vladyka Danylo with a golden Evanhelia, a gift from the parishioners of St. Sophie Cathedral. As a result of pre-arrangements made by Fr. Petro Boyko, who is presently in Montreal, the service was televised across Ukraine that evening. Following the service the theologues at the seminary hosted us to lunch in their cafeteria.

In the afternoon, we took a general bus tour of Kyiv, including St. Sophia Cathedral. Here we toured the grounds, saw some of the ruins and beheld much of the beauty that has been saved over the centuries. We sang only at the entrance to the Cathedral because we were cautioned that the vibrations created by singing voices could cause some damage to the structure.

Next morning our bus took us to the Pecherska Lavra to see the grounds, the churches, and museums with their wealth of history. By coincidence, this day happened to be a Holy Day —*Sviatoho Theodosia*, and we witnessed a very long procession of over 1,000 faithful carrying flags and banners of all kinds. Taking part in the procession were monks, bishops, and clergy of all levels, in addition to the laity. They walked down to the descent *(spusk)* heading towards the Lavra, where services were to be held.

At mid-day, our bus took us to "Verkhovyna", a fine restaurant just outside Kyiv, in the countryside. Here we were served a gala lunch, including vodka and Pepsi-Cola as beverages. At this restaurant some of the choir members danced to live music played by a Ukrainian orchestra, dressed in traditional Ukrainian costumes. After lunch, we boarded a boat and went on a cruise along the Dnipro River, to enjoy another view of Ukraine. The cool breeze on the river was welcome during the unusually hot weather.

The next day, Tuesday, our guide Luba took us to a regional Ukrainian school where it was delightful to hear the children chattering away like magpies *(schebetukhy)* in clear Ukrainian language, whereas, on the streets, you often heard a mixture of Russian and Ukrainian. The students staged a concert for us with singing, recitations, dancing and music. We, in turn, sang on stage for them. After the concert our choir director, William Woloschuk, presented a large Canadian flag as a gift from our choir. Our president, Judy Samoluk, presented a book, *"The History of One Hundred Years of Ukrainians in Quebec"*. Also, Lesia Yachimec, a choir member, donated a case of hypodermic needles — a medical item which is in very short supply in hospitals in Ukraine.

From the school, our guide took us to the "Ukrainian Museum of Folk Life and Regional Architecture", just outside Kyiv. This museum covers some 100 hectares of land and contains windmills and many authentic huts and churches from different regions of Ukraine, dating back to former centuries. In some of these old houses there were little boutiques selling souvenirs. In the front yard of one of these houses, three men, dressed in traditional costumes, were playing old-time festive Ukrainian music on their instruments, while at the door, a woman in Ukrainian striy stood inviting us for borshch and varenyky. This was their way of making money.

That evening we went to the Taras Shevchenko Opera House and saw a ballet, *"The Legend of Love"*. Admission to the theatre, when converted to U.S. funds, came to about $0.30 per person. For local people this represents a considerable sum of money.

The following day some of the choir members went to visit the Shevchenko monument and museum where they sang the *"Zapovit"*. Church members went on their own to visit the Sviato-Andriyivska Church and the *spusk* along which many artists, craftsmen, sculptors, and souvenir kiosks can be found. In the evening, we went to the Ivan Franko Theatre to see *"Fiddler on the Roof"* by Sholem Aleichem, performed in Ukrainian.

Early Thursday morning we boarded the bus for the long trip to Western Ukraine. On the way, we stopped at Zhytomyr and visited the Sviato-Mikhailivsky Sobor. Vladyka Serafim described how the communists had turned this church into a theatre and how the parishioners today are slowly converting it back to an Orthodox church. Our choir then sang in this church and left some donations to help with the renovations. Upon leaving, we were each given a small gold cross and a little pamphlet called *"Zhytomyrskiy Visnyk"*.

Our next scheduled stop was at Rivne, where we lunched at a fine restaurant, bought some souvenirs, walked about a bit, and then left for L'viv. When the bus arrived in L'viv, there were scores of relatives and friends of choir members, waiting to greet us. Soon there was cheering, then hugging, then kisses and gifts and flowers. It was very apparent that most of the choir members had relatives in Western Ukraine. That night we stayed at the hotel "Dnistr", situated in front of the well-known Striyskiy Park.

Friday after breakfast, with our guide to lead us, we tourned the ancient city of L'viv that was once the gateway to Eastern Europe. We stopped at many museums, churches, and other points of interest, including Ol'ha Kobylianska's home and the original Prosvita. That evening, we walked to the Ivan Franko Theatre, which is just across the park, to see the operetta *"Letiuchiy Lelyk"* (Die Fledermaus) in Ukrainian.

Saturday we were free to spend the day visiting relatives, meeting friends, or shopping at open air kiosks, and familiarizing ourselves with L'viv. In the evening we went to St. Volodymyr's Church, to sing the Evening Vespers. Immediately after Vespers, many of us went to the Ivan Franko Theatre to see the opera *"Carmen"* in Ukrainian.

On Sunday, May 22, we drove to the suburb of L'viv to St. Demetrius' Church, where we sang the Liturgy in a church overflowing with parishioners. After the service the choir was invited to the home of one of the elders of the church, who is a relative of William Woloschuk, our choir director. Here, a wonderful spread of food and drink awaited us. We crowded around

Continued on page 28

the table on benches, enjoying the hospitality, and sang a few songs. It all seemed like a festival. Soon after lunch we drove off to Kremenets and visited the Pochayivska Lavra. A young monk took us on a tour of the churches and grounds. We marvelled at the precious icons and paintings that covered the walls and ceilings of the buildings. The value of such treasures may be worth hundreds of million of dollars in art alone. At the chapel, we sang *"Khrystos Voskres"* and then continued on our drive to Ternopil.

In Ternopil we registered in the "Hotel Halychyna". As in L'viv, when we arrived we were greeted by many friends and relatives. And, again, there were hugs, and kisses, and flowers. That Sunday evening, those members who had not gone visiting relatives went to the puppet theatre, where a private presentation was performed for them.

On Monday morning we took a bus tour, first of Ternopil and then through some lovely countryside on the way to Chernivtsi. This bustling city, not far from the borders of Romania and Moldavia, is at the crossroads by which commerce flows from these two countries.

In Chernivtsi we stayed at the "Hotel Cheremosh," built in 1987 and reputed to be the finest hotel in Ukraine. That evening, we attended a recital of organ and chamber music at a local church.

The next day, Tuesday, after a quick tour of Chernivtsi, our bus drove us to Banyliv, the town of Fr. Ihor's parents. When the bus turned onto the road where the church stands, we beheld an impressive sight. It seemed as if the entire town had turned out to greet us. Many were dressed in traditional costumes and were waving banners and flags and strewing flower petals on the pathway leading to the church entrance, where the parish priest was waiting on the steps to greet us.

Once inside the crowded church, we sang a *Panakhyda* in memory of Fr. Ihor's family, and also for the deceased loved ones of some of the choir members. After the service, we were invited for lunch to the home of Fr. Ihor's family, where a spread of traditional food and drink was laid out for us. The mood was that of a holiday and everyone enjoyed exchanging greetings and questions about each other's homelands.

Right after lunch our bus took us, via a scenic route, through the Karpaty mountains, then through Ivano-Frankivsk, and finally back to our hotel in L'viv. Early next morning, we set out for the long trip back to Kyiv, with a stop at Rivne for lunch. That night, we were in the "Hotel Rus' " in Kyiv.

Thursday morning saw us packing, bidding farewell to our friends, relatives and new acquaintances, and buying last-minute souvenirs. After our bus dropped us off at the airport, we entered the terminal through the one and only door, and found ourselves in a waiting room crowded with dark-skinned people, possibly Turks or Afghanis. We could not understand their language. The crowd was so thick that it was difficult to retrieve your luggage once you put it down. We all had to be processed through one gate by one attendant, but, with patience, we made it through customs and declared our duty *(myto).*

Without much more delay, we were on our way to Amsterdam for an overnight stay. The next day, after lunch, we boarded our plane for the seven-hour flight to Montreal, Canada, and Home.

Our two weeks in Ukraine were made more interesting by having Luba Savchenko as our guide. As a teacher, her knowledge and advice added a great deal to our appreciation and enjoyment of Ukraine.

Our trip to Ukraine, once just a dream, is now a beautiful memory. Back home, with our snap-shots and recollections, we reviewed our experiences and asked one another: "When are we going again?"

— submitted by Nestor Wypruk,
Choir Comittee, Vice-President,
St. Sophie Cathedral

SURREY BRANCH OF THE U.W.A.C. HOSTS ART EXHIBIT FROM UKRAINE

Leonid Mohuchov of Chernihiv, Ukraine was the guest of honour at an exhibit of his art on Sunday, July 3, 1994, at the Ukrainian Orthodox Centre in Surrey, B.C. The artist had been on a cross-Canada tour since early spring of 1994, accompanied by William Biley, tour co-ordinator, and Maxim Biley translator.

The exhibit, which drew over 100 people, was opened with a brief speech by the artist, after an introduction by William Biley. Biley explained that this tour was, in part, a fund-raiser, the proceeds of which will be used to restore archivally significant edifices in Ukraine, and to publish a book dealing with Mohuchov's life's work.

The watercolour exhibit consisted primarily of churches, monasteries, fortresses and landscapes — both framed and unframed. Of particular interest were those pictures framed in black, signifying that those buildings had been destroyed during the communist era.

Because of the lack of space, this display consisted of only a fraction of the paintings that Mohuchov brought to Canada, which in turn are only a portion of his entire works, which he produced from age 16.

The funds raised at this event came from three sources: an admission fee, the sale of paintings and related goods, and donations.

The donors were:

Sam Lebidovich	*$50.00*
M. Yulyuk	*50.00*
Mary Wakoluk	*50.00*
U.W.A.C. Surrey	*444.00*
B. Ziarkowyes	*20.00*
Lesia Schulha	*40.00*
Donna Perch	*20.00*
Anne Zalubniak	*20.00*
Mrs. A. Banting	*30.00*

Continued on page 30

At the Ukrainian Orthodox Centre in Surrey, B.C. during the art exhibit of Leonid Mohuchov are (back row) left to right: William Biley, Tania Harbar, Olga Hankewich, Leonid Mohuchov; (front row) left to right: Anne Zalubnick (Exhibit Chairperson), Anne Sobool, Anna Nykoniuk, Nadia Schulha.

Surrey Art Exhibit

A total of $724.00 was donated to the artist for his project. He especially thanked the Ol'ha Kobilyanska Branch of the Ukrainian Women's Association of Surrey for hosting this exhibit and for its handsome donation of $444.00 — the total receipts at the door. The exhibit committee also thanks all of the volunteers who helped to make this event a success.

This art exhibit was a unique cultural experience for the Ukrainian Vancouver community. It was an opportunity for Canadians to become acquainted with Ukraine's rich historical, cultural, and religious past. For this writer, in particular, it was an unprecidented opportunity to view samples of Ukrainian archival material brought together in one venue.

This exhibit enriched the lives of all those present in a way that could not be duplicated by several trips to Ukraine because the artist personally conducted a tour of the gallery, explaining, in detail, the historical significance of each painting. His explanations revealed an intimate knowledge of his subject matter — an example being a painting of a simple windmill framed in black. The communists had systematically destroyed the windmills in Ukraine, forcing the farmers to depend upon the mills being set up by the regime, thereby making its control over the people more effective.

Individually and collectively we should all be greateful that Mohuchov chose painting as his life's work and that he made a conscious decision to take this work beyond the boundaries of Ukraine.

Mohuchov's paintings, wherever they may hang, will remind us of one man's refusal to capitulate to the communist regime, and his determination to save some of Ukraine's history in the form of art.

— submitted by
Anne Zalubniak
Chairperson,
Leonid Mohuchov Exhibit
Surrey, B.C.

IN MEMORIAM

MARY DUBENSKI

It is with great sadness I write of the passing of **Mary Dubenski**. Peacefully, and with her family at her side, she entered her eternal sleep on May 9th, 1994 at the Misericordia hospital in Winnipeg, Manitoba.

Mary was born in Rainy River, Ontario, the eldest of four children born to Sabina and Michael Struchynski. In 1926 she moved with her family to Kenora, Ontario, where she attended the public and high schools as well as Ukrainian classes, and took an active part in plays, concerts, Ukrainian dancing and playing the mandolin. She enjoyed singing and the companionship of her friends during the time she frequented Prosvita.

She married Frank Dubenski on November 17th, 1934. They were blessed with two children — son Frank II and daughter Donna. In 1941 she moved with her family to Winnipeg when Frank was transferred to the Winnipeg U.I.C. office.

A few years after Frank's passing, Mary moved from the home she had shared with Frank for so many years into a senior's apartment building.

Mary had a great effect on all members of the family. She had love and benevolence towards all. She was a loving mother and her grandchildren and great-grandchildren were a joy and delight to her. We have an everlasting memory of being together for the last time at Easter at the home of her sister, Helene, in Kenora.

Mary was employed at the Bay for a few years. She joined the Holy Family Nursing Home Auxiliary and was a committed volunteer there for 20 years. She was an active fund raiser and a member of various committees, yet she always found time for her loving family. Mary and her husband enjoyed many years at the summer cottage they built together. Their nu-

merous travels took them across Canada, as they visited family and friends in many provinces.

Mary was a dear sister to Helene and Nyck, a beloved aunt to her nephews and nieces and my life was enriched by sharing the life of a caring sister-in-law and a thoughtful friend. Between us there was a smooth harmonious atmosphere and we shared many happy times together.

Mary was predeceased by her father in 1974, mother in 1975, Frank her husband of 52 years in 1986 and brother Maurice in 1930. Left to mourn her are her son Frank of Winnipeg and his family; daughter Donna with husband Ray of Winnipeg and their family; 6 grandchildren; 8 great-grandchildren; sister Helene of Kenora and her family; brother Nyck Struchynski and wife Olga of Thunder Bay; sister-in-law Eileen Dubenski of Kenora and her family; sister-in-law Kay Fisher and husband Jim of Kenora and their family and brother-in-law Jim Dubenski of Kenora.

Private prayers were said at the Cropo Funeral Chapel in Winnipeg on May 12th with funeral services held on May 13th at St. Vladimir Ukrainian Orthodox Church in Kenora with Very Rev. Dr. Stephan Jarmus officiating at both. Kenora funeral arrangements were with Brown's Funeral Home. Pallbearers were her grandsons Bruce, Gordon and Mark Biglow, Frank Dubenski III, son-in-law Ray Biglow and nephew Paul Dubenski. Mary was laid to rest alongside her husband Frank in the Lake of Woods Cemetery in Kenora. The souls of the deceased Mary and Frank have been united in the House of our Lord.

Following internment lunch was served in the church basement by the capable hands of Nettie Struk and her competent helpers, members of the church parish. Mary's son Frank asked Rev. Jarmus to offer prayers before lunch. During lunch Olga Struchynski read the eulogy. Her daughter Donna thanked all present for coming to pay their last respects and all those who helped prepare and serve the lunch also touched briefly on certain moments in her mother's life. The luncheon ended with a prayer as well.

May the Kenora earth, her homeland of early years, be light for her and our love for her will remain in our hearts forever. May the Perpetual Light shine over her. Vichnaya Pamyat!

In loving memory of the late Mary Dubenski, her brother Nyck, and her sister-in-law and friend, Olia donate $50.00 to the Promin Press Fund. *Olia Struchynski*

FOLKTALES

THE TEN WORKERS

Once when I visited the home of a woman, Odarka by name, I saw that everything in her house was clean and fine; her children were washed, dressed in clean clothes, and the midday meal was ready to be served.

"How do you manage to find the time to do all that?" I asked Odarka.

To which she replied:

"Oh, it's very simple! I have ten good workers in my service. They obey me without fail, doing whatever I tell them to do and helping one another!"

"Now what kind of workers are they?"

"Here they are!" Odarka said laughing, and placed her ten fingers on the table.

SOME QUESTIONS ON MEDICATION

Our Canadian society currently spends more of its gross domestic product on health care than any other country with a national health care program, and governments are now striving to re-organize the infrastructure of this system.

Educating the public in health promotion and disease prevention is gaining a foothold on the national health agenda, but the concept that health is more a personal responsibility than a professional responsibility was very controversial at one time. Society was, and still is, heavily dependent upon experts of every kind and seemingly addicted to complex gadgetry and medications.

Each year, millions of prescriptions are filled by pharmacies across the country. Additionally, millions are spent yearly on over-the-counter medicines, including millions on pain killers and cough or cold remedies.

When you walk away from your physician's office, do you more often come out with a prescription or without a prescription? Unless you have a serious medical problem, taking three or more different medications daily should be conscientiously questioned. A right drug can work miracles for whatever is ailing you, but one should also be aware that every drug has a potential side effect, that is, an adverse effect.

For example, if you were prescribed a medication for hypertension (high blood pressure) — possible side effects may be headache, nasal congestion, nausea, constipation, anaemia. If you developed a headache you may take an aspirin to relieve that discomfort. Aspirin may further irritate your stomach, nausea may develop also as a side effect, reducing your food intake. Inadvertently, hospitalization may occur due to your weakened condition.

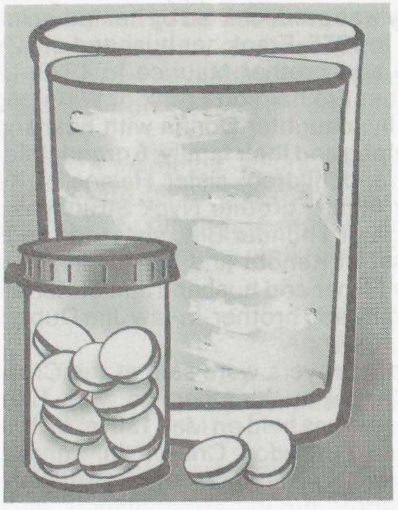

Tell your doctor about any medications you are taking before you get a lab test done. Some medications will alter the results of certain lab tests, rendering them inaccurate.

If nearly every visit to the physician results in an injection or a new prescription, there may be a problem. Taking several medications at once and concurrent use of over-the-counter medication or alcohol can all contribute to the possibility of adverse reactions.

As we age, our bodies' reaction to drugs may also alter. Do not hesitate to question health professionals about prescribed medications. The need for multiple medications and their impact on those who take them should be evaluated regularly. Particularly, it is suggested that seniors carry a record of their medications and bring all their drugs to their doctor for review. If they are to be effective reviews, also address the concurrent use of alcohol and over-the-counter medications.

AN OLD PROVERB: Medicine can only cure curable diseases and then not always.

— submitted by Ollie Waverick

PROMIN PRESS FUND

Our sincere thanks to the following subscribers and friends who have sent in donations to the Promin Press Fund. Wherever possible, we have included donations made through Memorial contributions as well. Your continued support is truly appreciated.

Mrs. H. Wlad (Winnipeg)	$100.00
Lilian Mytruk (Vancouver)	100.00
Mrs. Katherine Rozak (Edmonton)	100.00
Mary Harasymiw (Edmonton)	83.00
Joseph Beahun (Regina)	50.00
Zonia Lazarowich and Halia Lypka (Edmonton)	50.00
Mrs. Olga Struchynski (Thunder Bay)	50.00
Severide Zakus (Winnipeg)	50.00
Anne Margaret Zalubniak (Pitt Meadows, B.C.)	50.00
U.W.A.C., Daughters of Ukraine Branch, Montreal	41.00
Anna Zwozdesky (Edmonton)	40.00
U.W.A.C., Olha Kobylanska Branch, Saskatoon	30.00
Mary Bilous (Dauphin, Man.)	25.00
Dobr. Makarenko (West St. Paul, Man.)	25.00
Nellie Pawlik (Winnipeg)	25.00
Mrs. Olga Sametz (Ottawa)	25.00
Paraska Swyrydenko (Caledon, Ont.)	25.00
U.W.A.C., Maria Markovych Branch, Canora	25.00
U.W.A.C., Lesia Ukrainka Branch, Dauphin	20.00
Martha Cechosh (Toronto)	20.00
Nadia Strong (Glenburnie, Ont.)	20.00
Mary Zacharuk (Two Hills, Alta.)	16.00
Mrs. M. Kostuchuk (Dauphin)	13.00
Mary Harbus (Saskatoon)	8.00
Olga Kowcz (Montreal)	8.00
Mrs. T. Symchych (Dauphin)	8.00
Lucy Syrnick (Wadena, Sask.)	8.00
Mr. F. Tkaczuk (Calgary)	8.00
Olga Kravetz (Langley, B.C.)	6.00
Maria Kostiuk (Orleans, Ont.)	5.00
Mrs. E. Litwinow (Toronto)	5.00
Eileen Makowetsky (Chatham, Ont.)	3.00
Nellie Marchuk (Sardis, B.C.)	3.00
Mrs. Nelle Parash (Hamilton)	3.00
T. Sydorenko (Montreal)	3.00
Stella Temrick (Revelstoke, B.C.)	3.00

The above is a list of donations received and processed up to and including **October 11, 1994.**

CORRECTION

The donation of $118.00 submitted by the U.W.A.C. O. Pchilka Branch (September issue) was gathered from a collection of those attending Mrs. P. Kotyk's 100th Birthday. Also, the $50.00 sent by Yaroslaw Kotyk of the same issue, was in fact a donation from Paraska Kotyk. We apologize for the errors and once again thank you for your generous donations.

— Tracy Yurkiw
Administrator

THE CITATION FOR CITIZENSHIP

Are there individuals and groups in your community who deserve recognition for their outstanding contributions to Canadian citizenship? Have their activities promoted the key citizenship values — freedom, justice, equality and respect for diversity?

We are also interested in volunteer activities that have helped newcomers and new Canadians to integrate and become full members of society.

If you know of an individual or organization who has volunteered their time and energy in these areas, send us a nomination and they could receive one of the twenty-five Citations for Citizenship that will be awarded in 1995.

To encourage nominations from your community, you should inform people in your organization of the award.

To obtain nomination forms or information on the 1995 Citation for Citizenship, contact:

Citizenship Registration and Promotion
Citizenship and Immigration Canada
15 Eddy Street
Hull, Quebec
K1A 1K5
Tel.: (819) 994-2701

HAWRYSH MRS K
13703 BUENA VISTA RD
EDMONTON AB
T5R 5R5

G-9

1 Oct, 95

ВИДАННЯ, ЯКІ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ
ITEMS THAT MAY BE PURCHASED FROM THE NATIONAL OFFICE UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA

851 Barton Street East, Hamilton, Ontario L8L 3B4
Telephone (905) 312-4742 Fax (905) 524-5362

МИСТЕЦТВО	ПОПЕРЕДНЯ ЦІНА	НОВА ЦІНА
UKRAINIAN EMBROIDERY DESIGNS AND STITCHES	12.00 + GST	8.00
UKRAINIAN WEAVING PATTERNS WITH INSTRUCTIONS by D. Yanda	25.00	15.00
UKRAINIAN CANADIANA	10.00	6.00
COOK BOOK, YORKTON	10.00	6.00
COOKING UKRAINIAN STYLE, YORKTON	8.00	4.00
COUNTRY COOKERY, ROBLIN, MAN.	12.00	8.00
UKRAINIAN DAUGHTERS' COOK BOOK, REGINA	12.00	8.00
KURELEK HASTY NOTES (GST inc.)	7.95	7.00
HASTY NOTES WITH ENVELOPES SMOLOSKYP INSIGNIA	5.00 doz.	3.00
PLACE CARDS WITH SMOLOSKYP INSIGNIA (50 cards)	12.50	8.00
SERVIETTES WITH SMOLOSKYP INSIGNIA (pkg. of 100)	5.50	4.00
SET OF 20 PYSANKY CARDS (GST inc.)	12.00	8.00
SPOONS WITH SMOLOSKYP INSIGNIA	8.00	5.00
UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION HYMN, CASSETTE (GST inc.)	12.00	6.00
MEMBERSHIP PINS, SMOLOSKYP	17.00	10.00
ІСТОРИЧНІ		
ПІВСТОЛІТТЯ НА ГРОМАДСЬКІЙ НИВІ, Н. Когуська. **Billingual**	40.00	18.00
ВИДАТНІ ЖІНКИ УКРАЇНИ, Н. Полонська-Василенко	8.00	5.00
НАРИСИ З УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ, 3 томи **Billingual**	15.00	10.00
ЧВЕРТЬ СТОЛІТТЯ, (м'ягка обкладинка) Н. Когуська	/	2.00
ПРОГРАМИ		
НА КРИЛАХ ПІСЕНЬ, ПІСНІ З НОТАМИ, слова Л. Українки	10.00	5.00
ЗБІРНИК МАТЕРІЯЛІВ НА 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ Л. УКРАЇНКИ	10.00	8.00
ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА		
ДУХОВНІ ПІСНІ ДЛЯ ДІТЕЙ І МОЛОДІ, СУК	8.00	5.00
РЕЛІГІЙНІ ПІСНІ ДЛЯ НЕДІЛЬНИХ І РІДНИХ ШКІЛ, о. В. Слюзар	4.00	1.00
НАША ВІРА — OUR FAITH — SADOCHOK, Level One, (GST inc.)	12.00	8.00
РЕЛІГІЙНІ		
СВЯТА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ, Прот. Д-р. І. Стус. **Billingual**	8.00	5.00
ІНШЕ		
СТАТУТ — CONSTITUTION (GST inc.)		
ГРАМОТИ, 25-літ або більші (можна дописати роки)	5.00	3.00
ГРАМОТИ ПОЧЕСНІ	/	3.00
	/	1.75

NOTE: POSTAGE AND HANDLING EXTRA